

RIKSWATERSTAAT

DIR BENEDENRIVIEREN

LIJST

VAN DE

LIJNEN DER NAUWKEURIGHEIDSWATERPASSINGEN

VERRICHT IN 1886 EN 1887

EN

ALPHABETISCHE LIJST

VAN DE

GEMEENTEN, WAARIN ZICH VERKENMERKEN BEVINDEN, WELKE

IN DIE WATERPASSINGEN ZIJN OPGENOMEN.

's Gravenhage,
GEBROEDERS VAN CLEEF.

1890.

GEDRUKT TER ALGEMEENE LANDSDRUKKERIJ.

LIJST VAN DE LIJNEN der nauwkeurigheidswaterpassingen, verricht
in 1886 en 1887.

De Romeinsche cijfers I en II geven aan of die lijnen voorkomen in de 1ste of 2de afdeeling, de
daarachter gevoegde cijfers de nummers, waarmede zij in elke afdeeling aanvangen.

I. Zevenaar-Hengelo	I, 1.	II, 1.
II. Hengelo-Gieten.	I, 28.	II, 7.
III. Wouw-Brouwershaven-Ossesluis.	I, 66.	II, 39.
IV. Dubbeldam-Maassluis	I, 97.	II, 60.
V. Nieuwesluis-Hellevoetsluis.	I, 127.	II, 91.

LIJST DER GEMEENTEN, waarin verkenmerken voorkomen.

De Romeinsche cijfers geven aan in welke afdeeling de gemeenten voorkomen, de daaropvolgende getallen de nummers, waarop zij gevonden worden.

A.			
Almelo	I, 33-35	II, 9.	
Almelo (Ambt) . . .	I, 32	II, 8.	
Ambt Doetinchem . .	I, 5-7	II, 4.	
Ambt Hardenberg . .	I, 40-42	II, 10-14.	
B.			
Beierland (Nieuw) . .	I, 110	II, 78-80.	
Beierland (Oud) . . .	I, 109	II, 73-77.	
Borger	I, 61, 62	II, 35-37.	
Borne	I, 28-31		
Brouwershaven . . .	I, 93-96	II, 56, 57.	
Bruinisse	I, 85, 86	II, 48-53.	
C.			
Coevorden	I, 47-50	II, 19-23.	
D.			
Dalen	I, 51, 52	II, 24-28.	
Didam	I, 1, 2		
Doetinchem (Ambt) . .	I, 5-7	II, 4.	
Doetinchem	I, 4	II, 2, 3.	
Dubbeldam	I, 97, 98	II, 60, 61.	
Duivendijke		II, 58, 59.	
			E.
			Eibergen . . . . . I, 18-21
			Emmen . . . . . I, 56, 57
			G.
			Gasselte . . . . . I, 63-65
			Geervliet . . . . . I, 115
			Gramsbergen . . . . I, 44-46
			's Gravendeel . . . . I, 99-101
			Groenlo . . . . . I, 16, 17
			H.
			Haaksbergen . . . . I, 22-25
			Ham (den) . . . . . I, 39
			Hardenberg (Ambt) . . I, 40-42
			Hardenberg . . . . . I, 43
			Heenvliet . . . . . I, 116-119, 127, 128
			Heinenoord . . . . . I, 104-106
			Hekelingen . . . . . I, 111, 112
			Hellendoorn . . . . . I, 38
			Hellevoetsluis . . . . I, 130-134
			Hengelo . . . . . I, 26, 27
			K.
			Kruisland (Steen- bergen en). . . . . I, 69-77

L.
Lichtenvoorde . . . I, 12-15

M.
Maassluis . . . . I, 124-126
Mijnsheerenland . . I, 107, 108

N.
Nieuw Beierland . I, 110   II, 78-80.
Nieuwenhoorn . . I, 129
Nieuwerkerk . . . I, 87, 88
Noordgouwe . . . . I, 91, 92

O.
Odoorn . . . . . I, 58-60   II, 33, 34.
Oud Beierland . . . I, 109   II, 73-77.

P.
Philipsland (St.) . . I, 78-84   II, 45-47.
Puttershoek . . . . I, 102-103   II, 66-68.

R.
Rozenburg . . . . . I, 120-123.   II, 89, 90.

S.
Sleen . . . . . I, 53-55   II, 29-31.
Spijkenisse . . . . I, 113, 114   II, 82, 83.
Steenbergen en
  Kruisland . . . . I, 69-77   II, 39-44.
St. Philipsland . . . I, 78-84   II, 45-47.

V.
Vriezenveen . . . . I, 36, 37

W.
Weerselo . . . . . II, 7.
Wehl . . . . . I, 3
Wisch . . . . . I, 8-11
Wouw . . . . . I, 66-68

Z.
Zevenaar . . . . . II, 1.
Zierikzee . . . . . I, 89, 90   II, 54, 55.

UITKOMSTEN

DER

NAUWKEURIGHEIDSWATERPASSINGEN

door den Algemeenen Dienst van den Waterstaat

VERRICHT IN

1886—1887.

VOORBERICHT.

In aansluiting aan het net der nauwkeurigheidswaterpassingen van de Rijkscommissie voor graadmeting en waterpassing zijn vanwege den Algemeenen Dienst van den Waterstaat in 1886 en 1887 waterpassingen verricht in die gedeelten des Rijks, waar de afstanden tot aan genoemd net voor de verschillende waterstaatsbelangen nog eenigszins te groot waren en dus eenige uitbreiding wenschelijk maakten.

In het oosten des lands bestond voor de kanalen en de kleine rivieren en op de Zuidhollandsche en Zeeuwsche eilanden voor de peilschalen behoefte aan meerdere kennis betreffende het juiste A.P.

Ten einde hierin te voorzien werden de volgende lijnen gewaterpast:

I. van het hoofdmerk in de Katholieke Kerk te Zevenaar, vermeld in de Uitkomsten der Rijkswaterpassing onder Afd. I, n°. 263, over Wehl, Doetinchem en Groenlo naar het hoofdmerk in de Hervormde Kerk te Hengelo, vermeld in voormelde Uitkomsten onder Afd. I, n°. 45;

II. van laatstgenoemd hoofdmerk over Almelo, Hardenberg, Gramsbergen, Coevorden en Emmen naar het hoofdmerk in de Hervormde Kerk te Gieten, vermeld in de Uitkomsten der Rijkswaterpassing onder Afd. I, n°. 78;

III. van den grooten kruisbout in den toren der Katholieke Kerk te Wouw, vermeld in de uitkomsten der Rijkswaterpassing onder Afd. I, n°. 219, over Steenberg, St. Philipsland, Bruinisse, Zierikzee en Brouwershaven naar de Ossesluis;

IV. van den grooten kruisbout in het heerenhuis op de buitenplaats Amstelwijck, vermeld in de Uitkomsten der Rijkswaterpassing onder Afd. I, n°. 200, over 's Gravendeel, Puttershoek, Oud-Beierland, Spijkenisse, Geervliet, Nieuwe Sluis en Rozenburg naar het hoofdmerk in de Hervormde Kerk te Maassluis, vermeld in genoemde Uitkomsten Afd. I, n°. 351;

V. van den pijpbeurt in de schutsluis te Nieuwe Sluis, begrepen in de waterpassing vermeld sub IV, onder Afd. I, n°. 118, langs het kanaal door Voorne naar Hellevoetsluis.

De wijze van werken bij deze waterpassingen gevolgd alsmede de gebezigde instrumenten en baken zijn dezelfde als die van de Commissie van graadmeting en waterpassing.

De lijnen zijn eens gewaterpast door eene ploeg, saamgesteld uit de Civiel Ingenieurs J. N. Van Ruyven, Jhr. G. G. Calkoen en J. M. F. M. Van Winkel in eene richting, en door eene andere ploeg, saamgesteld uit de Civiel Ingenieurs C. F. Stoel, P. J. Bertel en F. H. Van Kooten in de tegengestelde richting.

Beschrijving der Merken.

Als hoogtemerken komen voor:

- a. Hoofdmerken.
- b. Grootte bronzen kruisbouten.
- c. Bronzen pijpbouten.
- d. Kleine vierkante bronzen kruisbouten.
- e. Ronde ijzeren bouten.
- f. Bronzen knopbouten.
- g. IJzeren knopbouten.

a. Het hoofdmerk bestaat uit een bronzen bout, beschermd door eene daarvoor geplaatste bronzen plaat. De bouten, vierkant van doorsnede, 20 bij 20 m.M. en 90 of 150 m.M. lang, zijn tot op eene diepte van ongeveer 50 m.M. volgens de lengteas uitgeboord; de middellijn van het boutgat bedraagt 5,5 m.M.

De platen zijn rechthoekig, 200 m.M. lang, 120 m.M. hoog, op het voorvlak voorzien van eene groef, lang 130 m.M., breed 5 m.M., in het midden met eene ronde opening van 13 m.M. middellijn.

b. De grootte bronzen kruisbout is een bout van 130 m.M. lengte met vierkanten kop, 20 m.M. in het vierkant, welke volgens de lengteas flauw conisch is uitgeboord.

Op den voorkant van den kop en evenwijdig aan de zijanten zijn door het middelpunt der opening twee groeven loodrecht op elkander aangebracht. De bout is zoodanig in het muurwerk bevestigd dat een der groeven horizontaal is.

c. De bronzen pijpbout is een bout van 90 m.M. lengte, aan het voorvlak 20 m.M. in het vierkant, zonder groeven, volgens de lengteas flauw conisch uitgeboord.

d. De kleine vierkante bronzen kruisbout is lang 80 m.M. en aan den kop 10,5 m.M. in het vierkant. Op den kop bevinden zich, evenwijdig aan de zijanten, twee groeven loodrecht op elkander.

e. De ronde ijzeren bout is lang 75 m.M. en heeft een ronden kop van 20,5 m.M. middellijn, zonder groeven.

f. De bronzen knopbout bestaat uit een halfbolvormigen knop van 25 m.M. middellijn, welke door middel van een bronzen dook van 50 m.M. lengte in dekzerk of metselwerk is vastgegoten.

g. De ijzeren knopbout is gegalvaniseerd en bestaat uit een halfbolvormigen knop, met een steel, lang 70 m.M.

Behalve de onder n°. 97 van de 1ste afdeeling vermelde grootte kruisbout zijn voor deze waterpassingen slechts verkenmerken, vermeld onder c-g, geplaatst.

Vergelijkingsvlak.

Het vergelijkingsvlak, ten opzichte van hetwelk de hoogten bepaald zijn is het A.P. door de Rijkscommissie voor graadmetering en waterpassing aangenomen en dus gelegen 9 voet 5 duim Amsterd. maat (2,67689 M.) beneden de middenwaarde uit de hoogten van het midden der groeven in de marmere steenen, met opschrift „Zeedijs Hoogthe zijnde negen voet vijf duym boven Stads Peyl”, in de Oude Haarlemmersluis, de Nieuwe Brugsluis, de Kolksluis, de Kraansluis en de West-Indische sluis te Amsterdam.

Uitkomsten.

Waar als begin- en eindpunten zijn aangenomen verkenmerken voorkomende in het 1ste gedeelte van de Uitkomsten der Rijkswaterpassing werden de hoogten onveranderd aangenomen, en de daarmee bevonden verschillen evenredig met den afstand over de nieuwe waterpassing verdeeld.

Uitgaande van het hoofdmerk te Zevenaar werd het hoofdmerk te Hengelo 17.20 m.M. hooger bevonden dan de hoogte, waarop het volgens de Uitkomsten der Rijkswaterpassing gelegen is, terwijl van het hoofdmerk te Hengelo uitgaande het hoofdmerk te Gieten 8,08 m.M. te laag werd gevonden.

Voor de waterpassing Zevenaar—Hengelo, lang 81 K.M., is per K.M. een correctie aangebracht van $- 0,21$ m.M., en voor de waterpassing Hengelo—Gieten, lang 105 K.M., eene correctie van $+ 0,08$ m.M. per K.M. De middelbare fout per K.M. tweemaal gewaterpast bedraagt voor het eerste gedeelte dezer waterpassing $\pm 0,73$ m.M., voor het tweede gedeelte $\pm 0,97$ m.M.

Uitgaande van den grooten kruisbout in het heerenhuis op de buitenplaats Amstelwijk werd het hoofdmerk te Maassluis gevonden 6,72 m.M. hooger dan de hoogte waarop het volgens de Uitkomsten der Rijkswaterpassing gelegen is.

Voor de waterpassing Dubbeldam—Maassluis, lang 49 K.M., is dus per K.M. een correctie aangebracht van $- 0,14$ m.M.

De middelbare fout per K.M. tweemaal gewaterpast bedraagt voor deze waterpassing $\pm 0,90$ m.M.

De waterpassing Wouw—Brouwershaven, uitgaande van den grooten kruisbout te Wouw, geeft voor de middelbare fout per K.M. tweemaal gewaterpast een bedrag van $\pm 0,82$ m.M.

Verklaring der lijsten, bevattende de omschrijving van de hoogten der verkenmerken.

De in deze waterpassingen opgenomen verkenmerken zijn in twee afdeelingen bijeengebracht:

in de eerste afdeeling zijn opgenomen de verkenmerken, die ten behoeve dezer waterpassingen geplaatst zijn; in de tweede afdeeling de peilmerksteen, bouten en de nulpunten der peilschalen, gesteld voor andere waterpassingen, alsmede de nieuw aangebrachte verkenmerken, welke in eenig bouwwerk voorkomen, waarvan de onveranderlijke stand minder goed verzekerd scheen.

In deze lijsten bevat:

de eerste kolom het rangnummer, in beide afdeelingen met 1 aanvangende;

de tweede kolom den afstand gerekend van het beginpunt der waterpassing;

de derde kolom de gemeente en het bouwwerk waarin het merk geplaatst is.

De vierde kolom bevat de omschrijving van het merk in het bouwwerk, door opgave van afstanden, in horizontale en verticale richting tot bepaaldelijk aangegeven vlakken, lijnen of punten, gerekend van het gedeelte van het verkenmerk waarop de aangegeven hoogte betrekking heeft, tenzij uitdrukkelijk anders is vermeld.

Bij deze beschrijvingen is ondersteld dat de waarnemer staat tegenover en met het aangezicht gekeerd naar het muurvlak, waarin het merk is aangebracht.

De vijfde kolom bevat de omschrijving van het merk, waaraan in de tweede afdeeling tevens is toegevoegd de opgave der bescheiden, waarin die merken zijn omschreven, en de opschriften bij de peilmerksteen en de peilschalen, waaraan de aangenomen hoogten zijn ontleend.

Onder waterpassingen vermeld bij proces-verbaal worden verstaan kleine waterpassingen, welke na 1850 verricht zijn vanwege den Algemeenen Dienst van den Waterstaat in samenwerking met andere takken van dienst en van welke waterpassingen een afschrift berust in het archief van den Algemeenen Dienst van den Waterstaat.

De zesde kolom bevat in de beide afdeelingen de hoogten der verkenmerken in meters boven A.P.

Voor de werken in de eerste afdeeling hebben deze hoogten betrekking op het midden van de horizontale groef in de plaat van de hoofdmerken, op het snijpunt van de assen der groeven in de groote kruisbouten, op het midden van het cirkelvormige gat in den kop der pijpbouten, op den bovenkant der kleine vierkante bronzen kruisbouten en op het hoogste punt der ronde ijzeren bouten en bronzen knopbouten.

Voor de merken in de tweede afdeeling hebben, indien geene nadere aanwijzing is gegeven, de hoogten van de ijzeren knopbouten betrekking op het hoogste punt, de hoogten van de peilmerksteen

op het midden van de horizontale groef of op het bovenvlak van het merkvlak, de hoogten van de vierkante bouten op het midden van de horizontale groef van den kop, en de hoogten van de peilschalen op het nulpunt, zooals het is afgeleid uit de waargenomen deelstreepen.

De zevende kolom in de tweede afdeeling bevat de hoogte der verkenmerken, zooals die vroeger is aangenomen, ontleend aan de bescheiden, waarin die merken voorkomen, of aan de daarop aangebrachte opschriften.

Waar het cijfer der millimeters eenigszins hooger dan de andere cijfers geplaatst is, wordt hiermede bedoeld, dat het wegens den stand of den aard van het verkenmerk niet wel mogelijk was de hoogte in kolom 6 tot het midden van het verkenmerk te herleiden, zoodat de hoogte in kolom 7 is voortgevloeid uit de officieel bekende hoogte voor het midden en de eertijds in de waterpassing aangenomen halve hoogte van het verkenmerk.

Bij deze waterpassingen zijn de hoogten der verkenmerken meestal bepaald door opname van den bovenkant; voor de bepaling van het midden der groef uit den bovenkant van een verkenmerk is gebruik gemaakt van de in de kolommen voor dit merk gegeven afmetingen; men diene dus voor afleiding van den bovenkant uit het midden der groef of omgekeerd deze maten aan te houden.

Voor de bouten is aangenomen dat het midden van de groef overeenkomt met het midden van den kop.

De achtste kolom in de tweede afdeeling bevat het verschil tusschen de hoogten, die uit deze waterpassingen zijn afgeleid (kolom 6), en de tot nu aangenomene hoogte (kolom 7).

Het teeken van het verschil is positief, zoo de vroeger aangenomene hoogte van het merk met betrekking tot het A.P. grooter was dan die, welke het merk volgens deze waterpassingen bezit.

EERSTE AFDEELING.

HOOGTEN

VAN

DE VERKENMERKEN, GESTELD VOOR DE NAUWKEURIGHEIDSWATERPASSINGEN,

OPGENOMEN IN DE JAREN

1886—1887.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
I.					
ZEVENAAR — HENGELO. 1886.					
	0,0	ZEVENAAR. Katholieke kerk te Zevenaar.	Noordelijke gevel, onder het tweede raam van den rechterhoek, 2,05 M. rechts van het linkercontrefort, 1,97 M. links van het rechtercontrefort, 0,51 M. beneden de lijst onder de ramen, ongeveer 1,71 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee pijpbouten, een 277 millimeters er boven, een 238 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 263.	13,990
1	4,6	DIDAM. Hervormde kerk te Didam.	Zuidelijke gevel, onder het eerste of blinde raam rechts van den toren, 2,18 M. rechts van het linkercontrefort, 1,82 M. links van het rechtercontrefort, 0,53 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,13 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	14,831
2	4,6	DIDAM. Hervormde kerk te Didam.	Zuidelijke gevel, onder het eerste of blinde raam rechts van den toren, 2,17 M. rechts van het linkercontrefort, 1,83 M. links van het rechtercontrefort, 0,10 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 0,70 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	14,400
3	12,4	WEHL. Hervormde kerk te Wehl.	Zuidelijke gevel, onder het meest oostelijke raam, 1,48 M. rechts van den rechter zijkant der linker lycene, 1,46 M. links van den linker zijkant der rechter lycene, 0,94 M. onder den onderkant van den raamdorpel, ongeveer 0,88 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	14,584
4	19,1	DOETINCHEM. Hervormde kerk te Doetinchem.	Zuidwestelijk muurvlak van het aan de oostzijde uitgebouwde gedeelte, 2,42 M. rechts van den linkerhoek van het muurvlak, 1,96 M. links van het contrefort, 0,94 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,64 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	16,759

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
5	20,9	AMBT-DOETINCHEM. Tolgaarderswoning bij Tol n°. 1, gemerkt C 23, gelegen aan den grindweg van Doetinchem naar Varsseveld.	Vooruitspringend gedeelte van den noordelijken of voorgevel, in de voeg overeenkomende met den onderkant van den onderdorpel van het raam, 0,62 M. rechts van den oostelijken zijgevel van het vooruitspringend gedeelte, 0,47 M. links van den hoek van genoemden onderdorpel, ongeveer 0,65 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	14,218
6	24,7	AMBT-DOETINCHEM. Kasteel Slangenburg, bewoond door en toebehoorende aan gravin Van der Goltz.	Zuidoostelijke gevel van het zuidoostelijk bijgebouw, 1,08 M. onder den onderkant van een eenigszins verdiept muurvlak, 3,89 M. rechts van den linkerhoek van het muurwerk.	PIJPBOUT.	15,830
7	24,7	AMBT-DOETINCHEM. Kasteel Slangenburg, bewoond door en toebehoorende aan gravin Van der Goltz.	Zuidoostelijke gevel van het zuidoostelijk bijgebouw, 0,403 M. loodrecht onder het midden van bovengenoemden pijpbout.	VIEKANTE BRONZEN BOUT met eene horizontale en eene verticale groef, 10,5 m.M. hoog, 10,5 m.M. breed. BOVENKANT.	15,427
8	28,5	WISCH. Openbare lagere school te Westendorp ten Noorden, gelegen aan de zuidzijde van den weg van Doetinchem naar Varsseveld.	Noordelijke of voorgevel van het vooruitspringend portaal, 0,640 M. links van den buitenkant der deuroplijsting, 0,69 M. rechts van den oostelijken zijgevel van het voorportaal, 0,79 M. boven het plint, ongeveer 1,29 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	19,090
9	28,5	WISCH. Openbare lagere school te Westendorp ten Noorden, gelegen aan de zuidzijde van den weg van Doetinchem naar Varsseveld.	Noordelijke of voorgevel van het vooruitspringend portaal, loodrecht onder den pijpbout gelegen, 0,34 M. boven het plint, ongeveer 0,85 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	18,617
10	32,3	WISCH. Toren van de Hervormde kerk te Varsseveld.	Zuidzijde, 6,02 M. links van het vooruitspringende gedeelte van het kerkgebouw, negentien lagen metselwerk of ongeveer 1,51 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	21,573

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
11	32,3	WISCH. Toren van de Hervormde kerk Varsseveld.	Zuidzijde, loodrecht onder den pijpbout, elf lagen metselwerk of ongeveer 0,88 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	20,940
12	37,2	LICHTENVOORDE. Molenaarshuis bewoond door H. Plekkenpoel, toebehoorende aan mevrouw De Both te Bocholt in Pruisen, gelegen aan de noordzijde van den weg van Varsseveld naar Lichtenvoorde, in de buurt Harreveld, gemerkt n ^o . 37.	Zuidelijke of voorgevel, rechts van het meest rechtsche raam, 0,78 M. rechts van den steenen dag van genoemd raam, 0,99 M. links van den oostelijken zijgevel, ongeveer 1,64 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	23,914
13	41,1	LICHTENVOORDE. Raadhuis te Lichtenvoorde.	Voorgevel, links van den ingang, links van het laagstgelegen raam, 1,10 M. rechts van den zuidwestelijken zijgevel, 1,10 M. links van den steenen dag van genoemd raam, vijftien lagen metselwerk of 0,89 M. boven het plint, ongeveer 1,52 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	22,195
14	41,1	LICHTENVOORDE. Raadhuis te Lichtenvoorde.	Voorgevel, links van den ingang, links van het laagstgelegen raam, 0,94 M. rechts van den zuidwestelijken zijgevel, ongeveer 0,19 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	20,862
15	45,0	LICHTENVOORDE. Herberg bewoond door en toebehoorende aan A. Abink, gelegen bij het station Lichtenvoorde Groenlo van de spoorweglijn Zutphen-Winterswijk, in de buurt Lievelede, gemerkt wijk D, n ^o . 24 a.	Noordwestelijke zijgevel, 1,03 M. rechts van den noord-oostelijken gevel, 0,81 M. links van den steenen dag van de deur, 0,69 M. boven het plint, ongeveer 1,11 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	25,422

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
16	49,1	GROENLO. Post- en telegraafkantoor te Groenlo.	Noordelijke zijgevel tusschen de beide ramen, 0,73 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,71 M. links van den steenen dag van het rechterraam, 0,69 M. boven den bovenkant der onderdorpels van de ramen.	PIJPBOUT.	26,728
17	49,1	GROENLO. Hervormde kerk te Groenlo.	Westelijke of voorgevel, rechts van den hoofdingang, 1,60 M. rechts van den rechterhoek van den toren, 0,09 M. boven het plint, ongeveer 0,66 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	25,881
18	52,9	EIBERGEN. Tolgaarderswoning toebehoorende aan J. Verwey te Deventer, aan den grindweg van Groenlo naar Eibergen, gemerkt C, 26.	Oostelijke of voorgevel van het vooruitspringend gedeelte van den voorgevel, 0,70 M. rechts van de houten deuromlijsting, 0,63 M. links van den noordelijken zijgevel van het genoemde vooruitspringend gedeelte, ongeveer 1,54 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	29,967
19	55,2	EIBERGEN. Huis bewoond door en toebehoorende aan den landbouwer H. Bouwmeester, gelegen aan den grindweg van Groenlo naar Eibergen, gemerkt B, 8 a.	Zuidoostelijke of voorgevel, tusschen de deur en het rechterraam, 0,27 M. rechts van den steenen dag van de deur, 1,28 M. links van den linkerhoek van den houten onderdorpel van genoemd raam, ongeveer 0,46 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	23,157
20	56,7	EIBERGEN. Hervormde kerk te Eibergen.	Zuidelijke gevel van den zuidelijken zijbeuk onder het meest rechtsche raam, 2,65 M. rechts van het linker contrefort, 2,13 M. links van het rechter contrefort, 1,03 M. boven den sokkel, ongeveer 1,60 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	25,722
21	56,5	EIBERGEN. Tolgaarderswoning aan den grindweg van Eibergen naar Haaksbergen, bij de Berkel, gemerkt E ₁₇ .	Oostelijke of voorgevel, in de voeg juist boven het plint, 0,76 M. rechts van de deuromlijsting, 0,88 M. links van den noordelijken gevel, ongeveer 0,44 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	23,160

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
22	61,8	HAAKSBERGEN. Huis bewoond door en toebehoorende aan L. Bros-huis, gelegen aan den grindweg van Eibergen naar Haaksbergen, in de buurt Bramelo, gemerkt C/19.	Noordelijke of voorgevel, 1,30 M. rechts van den oostelijken gevel, 1,27 M. links van den steenen dag van de deur, 0,22 M. onder den bovenkant der rollaag onder het links van de deur geplaatste raampje, ongeveer 0,66 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	21,790 ¹⁾
23	63,5	HAAKSBERGEN. Tolgaarderswoning aan den grindweg van Eibergen naar Haaksbergen, gemerkt C/18.	Voorgevel, 0,45 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,54 M. links van den oostelijken zijgevel, ongeveer 1,48 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	24,326
24	65,9	HAAKSBERGEN. Toren der Katholieke kerk te Haaksbergen.	West- of voorzijde, in den sokkel, 1,27 M. rechts van de noordzijde, 1,36 M. links van den steenen dag van de deur, ongeveer 1,35 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	28,042
25	65,9	HAAKSBERGEN. Toren der Katholieke kerk te Haaksbergen.	West- of voorzijde, loodrecht onder den pijpbeurt, ongeveer 0,53 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	27,224
26	72,9	HENGLO. Hofstede bewoond door D. Altena en behoorende tot de Heerlijkheid van Twickel, in de buurt Beckum, gemerkt B 22.	Westelijke zijgevel in de voeg overeenkomende met den bovenkant van het plint, 1,27 M. rechts van den noordelijken gevel, ongeveer 0,46 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	21,951
27	73,7	HENGLO. Katholieke kerk te Beckum.	Westelijke of voorgevel, 1,94 M. rechts van den noordelijken gevel, 1,82 M. links van den steenen dag van de deur, 0,81 M. boven het plint, ongeveer 1,17 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	21,941

¹⁾ Dit merk is in het voorjaar van 1889 door het afbreken der woning verloren gegaan.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
	81,3	HENGELO. Hervormde kerk te Hengelo.	Westelijke gevel onder het raam rechts van den ingang, 1,75 M. rechts van den zuidelijken zijgevel van het vooruit-springend gedeelte van het kerkgebouw, 1,65 M. links van den hoekpilaster, 1,56 M. boven het plint, ongeveer 2,00 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee kleine ronde kruisbouten, een 450 millimeters er onder, een 921 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 45.	19,679
II.					
HENGELO—GIETEN. 1886.					
	0,0	HENGELO. Hervormde kerk te Hengelo.	Westelijke gevel onder het raam, rechts van den ingang, 1,75 M. rechts van den zuidelijken zijgevel van het vooruit-springend gedeelte van het kerkgebouw, 1,65 M. links van den hoekpilaster, 1,65 M. links van den hoekpilaster, 1,56 M. boven het plint, ongeveer 2,00 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee kleine ronde kruisbouten, een 450 millimeters er onder, een 921 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 45.	19,679
28	4,6	BORNE. Hervormde kerk te Borne.	Zuidelijke zijgevel onder het derde raam rechts van den toren, 1,98 M. rechts van het linkercontrefort, 2,09 M. links van het rechtercontrefort, 1,11 M. boven den bovenkant van den sokkel, 0,58 M. onder den onderkant der doorlopende wendellijst.	PIJPBOUT.	16,466
29	4,6	BORNE. Hervormde kerk te Borne.	Zuidelijke zijgevel onder het derde raam rechts van den toren, loodrecht onder den pijpbout, 0,15 M. boven den sokkel.	RONDE IJZEREN BOUT.	15,510
30	4,6	BORNE. Duiker n. 31, onder den Rijksweg van Hengelo naar Almelo.	Noordelijke vleugel van het noordoostelijk front, in de voeg onder de bovenste vlechting, 0,29 M. rechts van het front van den duiker, 0,28 M. onder de vlechting, 0,77 M. boven den steenen vloer van den duiker.	RONDE IJZEREN BOUT.	13,077

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
31	8,0	BORNE. Kapel van het Karmelietenklooster te Zenderen.	Westelijke of voorgevel, links van den ingang, 0,78 M. rechts van het contrefort, 1,58 M. links van de deuromlijsting, 0,71 M. boven den sokkel, ongeveer 1,56 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	16,121
32	12,9	ALMELO (AMBT). Tolgaarderswoning aan den straatweg van Hengelo naar Almelo, gemerkt n. 10.	Zuidoostelijke zijgevel tusschen de beide ramen, 0,92 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,79 M. links van den steenen dag van het rechterraam, ongeveer 1,16 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	12,729
33	14,0	ALMELO. Waaggebouw, voormalig stadshuis, te Almelo.	Westelijke of voorgevel, rechts van den ingang, 0,26 M. rechts van de deuromlijsting, 0,25 M. links van den rechter pilaster, 0,98 M. boven het plint, ongeveer 1,20 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	13,080
34	14,1	ALMELO. Havenkantoor te Almelo.	Noordoostelijke of voorgevel onder het tweelicht, 0,95 M. rechts van den schuinen kant van den linker pilaster, 1,00 M. links van den schuinen kant van den rechter pilaster, 0,32 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, ongeveer 0,64 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	11,993
35	14,5	ALMELO. Ophaalbrug van het Overijsselsche kanaal, aan den Duisteren dijk bij Almelo.	Oostelijke vleugel van het zuidelijke landhoofd onder de vierde laag metselwerk onder de dekzerk, 0,41 M. onder den bovenkant van de dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	10,834
36	21,1	VRIEZENVEEN. Wachterswoning bij de schutsluis n. 6, en de brug n. 16 van het Overijsselsche kanaal, nabij Vriezenveen.	Oostelijke of voorgevel tusschen de beide ramen, 0,60 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,60 M. links van den steenen dag van het rechterraam, ongeveer 1,20 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	11,920

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
37	21,1	VRIEZENVEEN. Wachterswoning bij de schutsluis n ^o . 6 en de brug n ^o . 16 van het Overijsselsche kanaal, nabij Vriezenveen.	Oostelijke of voorgevel tusschen de beide ramen, loodrecht onder den pijpbeurt, ongeveer 0,25 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	10,967
38	25,7	HELLENDOORN. Onderwijzerswoning bij de openbare lagere school aan den westelijken oever van het Overijsselsche kanaal, bij de brug n ^o . 15, genaamd de „Hellendoornsche brug”, in de buurt Daarle.	Oostelijke of voorgevel tusschen de deur en het links daarvan geplaatste raam, 0,56 M. rechts van den steenen dag van het raam, 0,54 M. links van den linkerkant van den pilaster links van de deur, ongeveer 1,53 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	11,408
39	27,5	DEN HAM. Toren der Hervormde kerk te Vroomshoop.	Voor- of oostzijde, in den hoekpilaster rechts van den ingang, 0,45 M. rechts van den linkerkant en 0,44 M. links van den rechterkant van dezen pilaster, ongeveer 1,51 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	11,916
40	33,0	AMBT-HARDENBERG. Ophaalbrug n ^o . 4 van het Overijsselsche kanaal in den Kloosterdijk.	Zuidwestzijde van het noordwestelijk landhoofd, 0,26 M. rechts van den linkerhoek en 0,37 M. links van den rechterhoek van het muurvlak.	RONDE IJZEREN BOUT.	10,061
41	36,7	AMBT-HARDENBERG. Woning bewoond door en toebehoorende aan J. Van der Sanden, gelegen aan den westelijken oever van het Overijsselsche kanaal, in het Bergentheimer veld, gemerkt C 112.	Zuidoostelijke of voorgevel, tusschen de deur en het eerste raam rechts van de deur, 0,36 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,45 M. links van den steenen dag van het raam, 0,91 M. boven het plint en ongeveer 1,32 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	11,618
42	39,1	AMBT-HARDENBERG. Oplaatbrug n ^o . 7 over het Overijsselsche kanaal, in den Broekdijk, nabij de Bruchterbeek.	Zuidelijke vleugel van het westelijk landhoofd, 0,26 M. links van den dag der brugopening, 0,32 M. onder den bovenkant van de dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	9,726

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
43	43,9	HARDENBERG. Hervormde kerk te Hardenberg.	Noordelijke of voorgevel, onder het eerste raam links van den ingang, 2,39 M. rechts van het achteruitspringend muurvlak, 2,18 M. links van de deuromlijsting, 1,10 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, 0,47 M. of acht lagen metselwerk boven het plint, ongeveer 1,10 beganen M. boven grond.	PIJPBOUT.	12,513
44	49,3	GRAMSBERGEN. Hervormde kerk te Gramsbergen.	Zuidelijke zijgevel onder het kleine tweelicht tusschen de beide middelste contreforten, 1,71 M. rechts van het linkercontrefort, 1,66 M. links van het rechter contrefort, 0,182 M. beneden den onderkant van het ijzeren anker, 0,56 M. boven den sokkel, ongeveer 1,32 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	12,031
45	49,3	GRAMSBERGEN. Hervormde kerk te Gramsbergen.	Zuidelijke zijgevel onder het kleine tweelicht tusschen de beide middelste contreforten. loodrecht onder den pijpbout gelegen, ongeveer 0,36 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	11,064
46	51,5	GRAMSBERGEN. Gebouw van in- en uitgaande rechten, bij de stuw te Haandrik, in de buurt Holt-heme.	Oostelijke of voorgevel, in den vooruitspringenden linker-vleugel, 0,49 M. links van den steenen dag van het raam, 0,50 M. rechts van den rechterhoek der licene, 0,20 M. boven den sokkel, ongeveer 1,13 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	12,316
47	56,8	COEVORDEN. Draaibrug bij de voormalige Bentheimer poort over de Coevorder gracht te Coevorden.	Westelijk muurvlak van het noordelijk landhoofd, 1,46 M. rechts van den linkerhoek en 0,40 M. links van den rechterhoek van genoemd muurvlak, in de voeg onder de eerste laag metselwerk onder den onderkant of 0,25 M. onder den bovenkant van de rollaag.	RONDE IJZEREN BOUT.	10,894
48	57,1	COEVORDEN. Hervormde kerk te Coevorden.	Noordoostzijde van den zuidoostelijken gevel tusschen den schuin ingebouwden hoek en het oostelijk contrefort, 1,22 M. rechts van de aansluiting van den uitbouw, 1,17 M. links van het contrefort, 0,47 M. boven den bovenkant van den sokkel, ongeveer 1,45 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	13,421

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
49	57,1	COEVORDEN. Hervormde kerk te Coevorden.	Noordoostzijde van den zuidoostelijken gevel tusschen den schuin ingebouwd en het oostelijk contrefort, 1,09 M. rechts van de aansluiting van den uitbouw, 1,29 M. links van het contrefort, ongeveer 0,63 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	12,610
50	57,4	COEVORDEN. Trageldijksluis in de Lutterhoofd-wijk nabij Coevorden.	Inkassing voor de schuif in de zuidelijke deurkas van het bovensluishoofd boven de peilschaal, 0,46 M. rechts van den linkerhoek en 1,07 M. links van den rechterhoek der schuifkas. 0,59 M. onder den bovenkant der dekzerk, 0,122 M. boven den bovenkant van streep 100 van de peilschaal.	RONDE IJZEREN BOUT.	10,230
51	62,3	DALEN. Hervormde kerk te Dalen.	Zuidelijke zijgevel, rechts van het meest rechtsche raam, 1,24 M. links van den hoekpilaster, 2,33 M. links van den oostelijken gevel, ongeveer 1,08 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	15,561
52	62,3	DALEN. Hervormde kerk te Dalen.	Zuidelijke zijgevel, rechts van het meest rechtsche raam, loodrecht onder den pijpbout, ongeveer 0,14 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	14,615
53	67,2	SLEEN. Hoolslooterbrug over het Hoolslooterdiep in den straatweg van Dalen naar de Klinkmolenbrug.	Zuidelijk landhoofd nabij den zuidwestelijken vleugel, 0,04 M. links van dezen vleugel, 0,49 M. onder den bovenkant of in de voeg onder de vijfde laag metselwerk onder den onderkant van de dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	12,943
54	67,5	SLEEN. Tolgaarderswoning in de buurt Hoolsloot, aan den straatweg van Dalen naar de Klinkmolenbrug, nabij het Drentsche kanaal, gemerkt Wijk E, n ^o . 6.	Vooruitspringend gedeelte van den noordwestelijken of voorgevel tusschen de beide ramen, 0,80 M. rechts van den steenen dag van het linksche raam, 0,50 M. links van den steenen dag van het rechtsche raam, 0,90 M. boven den bovenkant van de onderdorpels der ramen, ongeveer 1,65 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	15,956

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
55	70,0	SLEEN. Schuur van de woning in de buurt Erm, bewoond door en toebehoorende aan J. Schaange Wiltink, aan den straatweg van Dalen naar de Klinkmolenbrug, gemerkt wijk C, n°. 42 B.	Oostelijke gevel, tusschen het eerste en tweede raampje links van de deur der woning, 1,43 M. rechts van den steenen dag van het linkerraampje, 1,45 M. links van den steenen dag van het rechterraampje, ongeveer 1,50 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	17,372
56	75,3	EMMEN. Brugwachterswoning aan het Oranjekanaal in de buurt Noord-Barge, bewoond door H. Jipping, gemerkt D, n°. 113.	Noordwestelijke zijgevel in een vooruitspringend blind muurvlak, 2,90 M. rechts van den linkerhoek van genoemd muurvlak, 1,49 M. links van den steenen dag van den ingang, ongeveer 0,20 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	20,835
57	77,6	EMMEN. Hervormde kerk te Emmen.	Vooruitspringend gedeelte van den noordelijken zijgevel onder het linkerraam, 2,37 M. rechts van het linker contrefort, 2,37 M. links van het rechter contrefort, 1,72 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, 0,45 M. boven het plint, ongeveer 1,10 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	24,584
58	83,4	ODOORN. Tolgaarderswoning bij tol n°. 5 aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, in de buurt Kleindijk, gemerkt B, n°. 8.	Zuidwestelijke of voorgevel tusschen de beide ramen, 0,64 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,53 M. links van den steenen dag van het rechterraam, ongeveer 1,53 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	22,442
59	85,7	ODOORN. Hervormde kerk te Odoorn.	Westelijke of voorgevel, rechts van den ingang onder het blinde raam, 1,97 M. rechts van den toren, 1,94 M. links van den hoekpilaster, 0,53 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,16 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	26,254

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
60	87,2	ODOORN. Tolgaarderswoning bij tol n ^o . 4, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, gemerkt W A, 91.	Oostelijke of voorgevel, in het vooruitspringend gedeelte, 0,30 M. rechts van den vertikaal van den steenen dag van het rechterraam, 0,39 M. links van den noordelijken zijgevel van het vooruitspringend gedeelte, 0,58 M. rechts onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, ongeveer 0,24 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	23,113
61	92,4	BORGER. Tolgaarderswoning bij tol n ^o . 3, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, gemerkt W A, 189.	Vooruitspringend gedeelte van den noordoostelijken of voorgevel, 0,36 M. rechts van den steenen dag van het rechterraam, 0,34 M. links van den noordwestelijken zijgevel, ongeveer 1,16 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	18,005
62	95,0	BORGER. Hervormde kerk te Borger.	Zuidoostelijk muurvlak van het koor der kerk, 1,33 M. rechts van den linker hoekpilaster, 1,22 M. links van den rechter hoekpilaster, 1,26 M. onder den onderkant van den raamdorpel, ongeveer 1,04 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	19,347
63	99,4	GASSELTE. Tolgaarderswoning bij tol n ^o . 2, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, gemerkt A, n ^o . 164.	Oostelijke of voorgevel tusschen de beide ramen, 0,62 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,62 M. links van den steenen dag van het rechterraam, onder de veertiende laag metselwerk onder den onderkant der raamdorpels, ongeveer 0,10 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	17,020
64	100,5	GASSELTE. Openbare lagere school te Gasselte.	Noordelijke of voorgevel, in de inkassing onder het drielicht, 1,94 M. rechts van den linker- en 2,15 M. links van den rechter zijkant der inkassing, 0,26 M. boven den onderkant der inkassing, ongeveer 1,08 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	16,193

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
65	103,1	GASSELTE. Tolgaarderswoning bij tol n°. 1, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, gemerkt W A, n°. 98.	Zuidwestelijke of voorgevel, tusschen de beide ramen, 0,51 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het linkerraam, 0,72 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechtterraam, onder de negende laag metselwerk of 0,51 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam.	RONDE IJZEREN BOUT.	18,525
	105,2	GIETEN. Toren der Hervormde kerk te Gieten.	Noordzijde, 2,32 M. links van den rechterhoek van den toren, 2,39 M. rechts van het linker contrefort, ongeveer 2,00 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee pijpbouten, een 393 millimeters er boven, een 403 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 78.	20,400

III.

WOUW—BROUWERSHAVEN—OSSESLUIS. 1886—1887.

	0,0	WOUW. Toren der Katholieke kerk te Wouw.	Westzijde, rechts van den ingang, 0,89 M. rechts van den buitenkant der deuromlijsting, 1,35 M. links van het rechter contrefort, 1,76 M. boven den bovenkant van den sokkel, ongeveer 2,43 M. boven beganen grond.	GROOTE KRUISBOUT en twee pijpbouten, een 300 millimeters er boven, een 392 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 29.	9,415
66	0,8	WOUW Duiker over de Smalle beek onder den straatweg van Wouw naar Steenbergen.	Zuidwestelijk front, 1,26 M. rechts van den rechterkant van den hardsteenen sluitsteen van het gewelf, 0,52 M. links van het rechter fronteinde, 0,17 M. of 3 lagen metselwerk onder den onderkant van de hardsteenen dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,871
67	2,6	WOUW. Herberg, genaamd „Huis ten halve Veehandelaar”, bewoond door en toebehoorende aan P. Van de Kar, gelegen aan de noordzijde van den straatweg van Wouw naar Steenbergen, gemerkt D, 199 A.	Zuidwestelijke of voorgevel, 0,90 M. rechts van den steenen dag van het rechts van de deur gelegen stalraampje, 2,47 M. links van den zuidoostelijken zijgevel, 1,70 M. boven de bestrating.	PIJPBOUT.	7,202

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
68	2,6	WOUW. Herberg, genaamd „Huis ten halve Veehandelaar”, bewoond door en toebehoorende aan P. Van de Kar, gelegen aan de noordzijde van den straatweg van Wouw naar Steenberg, gemerkt D, 199 A.	Zuidwestelijke of voorgevel, 3,46 M. rechts van den steenen dag van de deur, 3,78 M links van den zuidoostelijken zijgevel, 1,00 M. onder den bovenkant van de rollaag onder het stalraampje, 0,56 M. boven de bestrating.	RONDE IJZEREN BOUT.	6,068
69	7,6	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Herberg, genaamd „Jagersrust”, bewoond door en toebehoorende aan C. Pieterse, gelegen aan de oostzijde van den straatweg van Wouw naar Steenberg in den polder het Oude Land, gemerkt E, 224.	Zuidwestelijke of voorgevel, 3,80 M. rechts van den noordwestelijken zijgevel, 0,23 M. links van den steenen dag van de deur, 0,30 M. onder den onderkant van den houten onderdorpel van het links gelegen raam, 0,40 M. boven de bestrating.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,405
70	10,4	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Katholieke kerk te Steenberg.	Oostelijke zijgevel, meest zuidelijke travée, 2,15 M. rechts van het linker contrefort, 2,18 M. links van het rechter contrefort, 1,30 M. onder den onderkant van den hardsteenen raamdorpel, 1,51 M. boven de schuine verzwaring van den voet van den muur.	PIJPBOUT.	4,768
71	10,6	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Stoomgemaal van de Westland- en St. Omcommerpolders aan de haven te Steenberg.	Westelijke gevel, 0,29 M. rechts van den steenen dag van het meest zuidelijke raam, 0,27 M. links van den cementen zuidelijken hoekpilaster, 1,71 M. boven het cementen plint, ongeveer 2,28 M. boven begaenen grond.	PIJPBOUT.	2,124
72	10,6	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Stoomgemaal van de Westland- en St. Omcommerpolders aan de haven te Steenberg.	Westelijke gevel, in den cementen zuidelijken hoekpilaster, 0,26 M. rechts van den linkerkant van den pilaster. 0,33 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,53 M. boven den vloer van het houten loopbrugje.	RONDE IJZEREN BOUT.	0,898

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
73	15,3	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Katholieke kerk te De Heen (Hoogedorp).	Noordwestelijk muurvlak van het links van den ingang in den westelijken of voorgevel uitgebouwde traptorentje, 0,39 M. rechts van den linkerhoek van het muurvlak, 0,46 M. links van den rechterhoek van het muurvlak, 0,12 M. of 2 lagen metselwerk boven den bovenkant van de zandsteen lijst van het plint, ongeveer 0,68 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,731
74	17,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Gebouwtje voor de zelfregistreerende peilschaal bij het „Steenbergsche Benedensas” aan het Volkerak.	Zuidoostelijke of voorgevel, 0,62 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,51 M. links van den noordoostelijken zijgevel, 1,56 M. boven het plint, ongeveer 1,94 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	6,633
75	17,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Schutsluis genaamd „Steenbergsche Benedensas”, aan het Volkerak, in den mond van den Rosendaalschen en Steenberg-schen vliet.	Noordwestelijke hoek van de hardsteen dekzerk op den noordoostelijken muur van het buitensluishoofd, 0,25 M. van het buitenfront, 0,26 M. van de schotbalkspinning, 0,22 M. van de sluisopening.	BRONZEN KNOPBOUT. Hoogste punt.	5,241
76	21,6	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Huis, bewoond door den opzichter van den Prins Willem Frederik Karelpolder C. Van Meer, toebehoorende aan het Rijksdomein, gelegen in genoemden polder nabij den buitendijk even benoordende aansluiting met den Slaakdam, gemerkt H, 118.	Noordelijke gevel, 2,01 M. rechts van den steenen dag van de deur, 1,58 M. links van den steenen dag van het raam, ongeveer 1,84 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,419

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
77	21,6	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Huis, bewoond door den opzichter van den Prins Willem Frederik Karel polder C. Van Meer, toebehoorende aan het Rijksdomein, gelegen in genoemden polder nabij den buitendijk evenbenoorden de aansluiting met den Slaakdam, gemerkt H, 118.	Noordelijke gevel, 2,18 M. rechts van den steenen dag van de deur, 1,41 M. links van den verticaal van den steenen dag van het raam, 3,37 M. links van den westelijken gevel, ongeveer 0,56 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,143
78	25,1	ST. PHILIPSLAND. Openbare lagere school te St. Philipsland, gemerkt A, 36 b.	Oostelijke zijgevel, 0,39 M. rechts van den zuidelijken of voorgevel, 1,46 M. boven het plint, ongeveer 2,01 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,631
79	25,1	ST. PHILIPSLAND. Openbare lagere school te St. Philipsland, gemerkt A, 36 b.	Oostelijke zijgevel, 0,27 M. rechts van den zuidelijken of voorgevel, 1,31 M. links van de houten schutting tusschen de school en de onderwijzerswoning, 0,20 M. boven het plint, ongeveer 0,75 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,421
80	29,1	ST PHILIPSLAND. Hofstede, genaamd „Nicke”, bewoond door C. Van Strien en toebehoorende aan K. J. Neuman te Ginneken, gelegen in den Anna Jacobapolder aan de zuidzijde van den grindweg van St. Philipsland naar het Zijpe.	Noordwestelijke zijgevel, 2,83 M. links van den noordwestelijken of voorgevel, 0,08 M. of een laag metselwerk boven den bovenkant van de rollaag van het plint, ongeveer 0,57 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,816

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
81	32,5	ST. PHILIPSLAND Huizinge genaamd het „Witte Huis”, bewoond door en toebehoorende aan J. W. del Campo genaamd Camp, gelegen in den Anna Jacoba polder nabij den buitendijk aan het Zijpe.	Zuidwestelijke zijgevel, 3,58 M. rechts van den noordwestelijken of voorgevel, 0,88 M. rechts van de houten omlijsting van de meest linksche glazen deur, 1,09 M. boven het plint, ongeveer 1,44 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,751
82	32,5	ST. PHILIPSLAND. Schuur op de hoeve genaamd „Willemsburg”, toebehoorende aan J. W. del Campo genaamd Camp, in de onmiddellijke nabijheid van het Witte Huis, gelegen in den Anna Jacoba polder nabij den buitendijk aan het Zijpe.	Zuidoostelijke gevel, 0,29 M. rechts van den steenen dag van de meest rechtsche deur, 0,51 M. links van den noordoostelijken gevel, ongeveer 1,54 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,286
83	32,5	ST. PHILIPSLAND. Schuur op de hoeve genaamd „Willemsburg”, toebehoorende aan J. W. del Campo genaamd Camp, in de onmiddellijke nabijheid van het Witte Huis, gelegen in den Anna Jacoba polder nabij den buitendijk aan het Zijpe.	Zuidoostelijke gevel, 0,35 M. rechts van den steenen dag van de meest rechtsche deur, 0,45 M. links van den noordoostelijken gevel, ongeveer 0,43 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,182
84	32,8	ST. PHILIPSLAND. Uitwateringsduikersluis van den Anna Jacoba polder aan het Zijpe.	Noordwestelijk of buitenfront, 0,85 M. rechts van den achterkant der linker schotbalkspanning, 1,52 M. links van den achterkant der rechter schotbalkspanning, 0,42 M. onder den bovenkant of 4 lagen metselwerk onder den onderkant van de hardsteenen dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,656

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
85	34,1	BRUINISSE. Veerhuis, bewoond door en toebehorende aan M. Zoeter, staande aan den buitendijk van den Bruinisse-polder te Zijpe, gemerkt B, 36.	Noordelijke zijgevel, 0,38 M. rechts van den oostelijken of voorgevel, 0,31 M. links van den steenen dag van het meest oostelijke raam, ongeveer 1,53 M. boven de bestrating.	PIJPBOUT.	5,370
86	35,1	BRUINISSE. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal op den buitendijk van den Stoofpolder aan het Zijpe.	Westelijke of voorgevel 0,39 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,14 M. rechts van den buitenkant der deuromlijsting, 0,18 M. links van den hoekpilaster, 1,36 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,61 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	6,203
87	41,9	NIEUWERKERK. Toren nabij de Hervormde kerk te Nieuwerkerk.	Westzijde, links van de deur, die toegang geeft tot de bewaarplaats der brandspuiten, 0,18 M. rechts van de binnenzijde der portiek, 0,25 M. links van den steenen dag van de deur, ongeveer 1,66 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,636
88	41,9	NIEUWERKERK. Toren nabij de Hervormde kerk te Nieuwerkerk.	Westzijde, links van de deur, die toegang geeft tot de bewaarplaats der brandspuiten, 0,21 M. rechts van de binnenzijde der portiek, 0,22 M. links van den steenen dag van de deur, ongeveer 0,43 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,453
89	48,4	ZIERIKZEE. St. Lievens Monstertoren te Zierikzee.	Zuidelijk contrefort van de westzijde, rechts van den ingang, 1,49 M. rechts van den linkerkant van het contrefort, 1,64 M. links van den rechterkant van het contrefort, 0,69 M. onder den onderkant van de profileering boven den sokkel, ongeveer 1,87 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,390
90	49,1	ZIERIKZEE. Westelijke borstweringsmuur van den noordelijken toegangsweg tot de Nobelpoort te Zierikzee.	Nabij den noordelijken hoek van de westelijke of buitenzijde, 0,68 M. rechts van den buitenkant der schuine rollaag, 0,78 M. onder den bovenkant der horizontale rollaag of negen lagen metselwerk onder den onderkant daarvan, ongeveer 0,79 M. boven het talud.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,503

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
91	55,3	NOORDGOUWE. Toren der Hervormde Kerk te Noordgouwe.	West- of voorzijde, contrefort rechts van den ingang, 0,47 M. rechts van den linkerkant van het contrefort, 0,35 M. links van den rechterkant van het contrefort, 1,24 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,72 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,911
92	55,6	NOORDGOUWE. Duiker onder den straatweg tusschen Noordgouween Zonnemaire, even bezuiden den dijk van den Zonnemairenschen polder.	Noordwestelijk front, 0,66 M. rechts van het linkereinde van den frontmuur, 2,35 M. links van het rechtereinde van den frontmuur, 0,44 M. onder den bovenkant van de rollaag.	RONDE IJZEREN BOUT.	— 0,436
93	61,7	BROUWERSHAVEN. Hervormde Kerk te Brouwershaven.	Oostelijk muurvlak van de middelste der aan het koor uitgebouwde kapellen, 1,29 M. rechts van het zuidelijk muurvlak, 1,51 M. links van het noordelijk muurvlak, 0,42 M. onder den hollen onderkant der raamlijst, ongeveer 1,78 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,688
94	61,7	BROUWERSHAVEN. Hervormde Kerk te Brouwershaven.	Oostelijk muurvlak van de middelste der aan het koor uitgebouwde kapellen, 0,86 M. rechts van het zuidelijk muurvlak, 1,92 M. links van het noordelijk muurvlak, 1,88 M. onder den hollen onderkant der raamlijst, ongeveer 0,30 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,240
95	63,3	BROUWERSHAVEN. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal, staande aan den buitendijk van den St. Christoffelpolder ten noordwesten van Brouwershaven.	Zuidelijk muurvlak van het achtkante gebouwtje, 0,76 M. rechts van het zuidwestelijke muurvlak, 0,66 M. links van het zuidoostelijke muurvlak, 1,41 M. boven het plint, ongeveer 1,64 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	5,974

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
96	63,3	BROUWERSHAVEN. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal, staande aan den buitendijk van den St. Christoffelpolder ten noordwesten van Brouwershaven.	Zuidelijk muurvlak van het achtkante gebouwtje, 0,59 M. rechts van het zuidwestelijke muurvlak, 0,84 M. links van het zuidoostelijke muurvlak, 0,13 M. boven het plint, ongeveer 0,36 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	4,690

IV.

DUBBELDAM—MASSLUIS. 1886—1887.

	0,0	DUBBELDAM. Heerenhuis op de buitenplaats „Amstelwijk” aan den straatweg tusschen Dordrecht en Willemsdorp.	Voorgevel, voorspringend gedeelte, links van het linker raam, 0,45 M. rechts van den linkerhoek van den muur, 1,16 M. boven het plint.	GROOTE KRUIBOUT en twee pijpbouten, een 293 millimeters er boven, een 390 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n ^o . 200.	1,877 ¹⁾
97	0,4	DUBBELDAM. Heerenhuis op de buitenplaats „Gravenstein”, bewoond doorden burgemeester D. H. Jas, toebehoorende aan S. M. Hugo van Gijn te Dordrecht, aan de oostzijde van den straatweg van Dordrecht naar Willemsdorp tusschen de kilometerpalen 47 en 48, gemerkt E, 78 A.	Noordelijke gevel, 1,00 M. rechts van den rechterkant van den uitbouw, 0,87 M. links van den westelijken gevel, 1,11 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 1,76 M. boven beganen grond.	GROOTE KRUIBOUT en twee pijpbouten, een 398 millimeters er boven, een 509 millimeters er onder.	2,709 ²⁾
98	1,6	DUBBELDAM. Oude Rechthuis van Wieldrecht, genaamd „Dordt-lust”, thans veerhuis, bewoond door C. Smaal, toebehoorende aan het Rijk, gemerkt E, 25.	Oostelijke of dijkgevel, links van den ingang, 0,47 M. rechts van den steenen dag van het linkerraam, 0,60 M. links van de houten deuromlijsting, ongeveer 1,79 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	5,120

¹⁾ Door het afbreken van het heerenhuis is het merk verdwenen.

²⁾ Dit merk is in 1886 gesteld ter vervanging van het voorgaande.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
99	2,7	'S GRAVENDEEL. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal aan de Dordsche Kil te 's Graven-deel.	Noordelijke of voorgevel, oostelijke hoekpilaster, 0,16 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,16 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,50 M. links van den steenen dag van de deur, 1,39 M. boven het plint, ongeveer 1,77 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,981
100	3,5	'S GRAVENDEEL. Hervormde kerk te 's Graven-deel.	Oostelijke gevel van het nieuw aangebouwde gedeelte. onder het linker raam, 0,43 M. rechts van den linker pilaster, 1,94 M. links van de nisomlijsting, 1,57 M. boven het plint, ongeveer 2,02 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,897
101	3,5	'S GRAVENDEEL. Hervormde Kerk te 's Graven-deel.	Oostelijke gevel van het nieuw aangebouwde gedeelte, onder het linker raam, 0,46 M. rechts van den linker pilaster, 1,91 M. links van de nisomlijsting, 0,25 M. boven het plint, ongeveer 0,70 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,573
102	7,6	PUTTERSHOEK. Schuur van het logement " De Posthoorn " te Puttershoek, bewoond door A. Buurman, toebehoorende aan de Wed. Beljers, aan den grindweg van Puttershoek naar 's Graven-deel op den hoek van den weg naar Maasdam.	Zuidoostelijke gevel, tusschen de twee meest links gelegen ramen, 0,67 M. rechts van den steenen dag van het rechter raam, ongeveer 2,26 M. beganen grond.	PIJPBOUT.	3,916
103	7,6	PUTTERSHOEK. Schuur van het logement " De Posthoorn " te Puttershoek, bewoond door A. Buurman, toebehoorende aan de Wed. Beljers, aan den grindweg van Puttershoek naar 's Graven-deel op den hoek van den weg naar Maasdam.	Zuidoostelijke gevel, onder de twee meest links gelegen ramen, 3,64 M. rechts van den zuidwestelijken gevel, ongeveer 0,88 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,562

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
104	13,4	HEINENOORD. Tolgaarderswoning bij den tol onder Heinenoord aan den Rijksweg van Puttershoek naar Heinenoord, tusschen de kilometerpalen 41 en 40.	Zuidoostelijke gevel, 0,98 M. rechts van den zuidwestelijken of voorgevel, 0,47 M. links van den steenen dag van het raam, ongeveer 1,61 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,251
105	13,4	HEINENOORD. Tolgaarderswoning bij den tol onder Heinenoord aan den Rijksweg van Puttershoek naar Heinenoord, tusschen de kilometerpalen 41 en 40.	Zuidoostelijke gevel, 0,94 M. rechts van den zuidwestelijken of voorgevel, 3,09 M. links van den noordoostelijken of achtergevel, ongeveer 0,46 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,108
106	16,4	HEINENOORD. Uitwateringsduikersluis van den Oud Heinenoord-schen polder te Heinenoord.	Zuidelijk of binnenfront, 0,93 M. rechts van den sluitsteen van het gewelf, 0,86 M. links van den oostelijken vleugel, 0,23 M. onder den bovenkant of 2 lagen metselwerk onder den onderkant der laagste dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,028
107	19,1	MIJNSHEERENLAND. Herberg, genaamd „Crooswijk”, bewoond door en toe behoorende aan L. Van der Star, aan het scheidingspunt der wegen van Goid-schalxoord naar Oud-Beierland en naar Klaaswaal, gemerkt B, 54.	Oostelijke of voorgevel, tusschen de deur en het tweede raam van den zuidelijken gevel gerekend, 0,20 M. rechts van den steenen dag van het raam, 0,54 M. links van den steenen dag van de deur, 1,07 M. boven het cementen plint, ongeveer 1,72 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,321
108	19,1	MIJNSHEERENLAND. Herberg, genaamd „Crooswijk”, bewoond door en toe behoorende aan L. Van der Star, aan het scheidingspunt der wegen van Goid-schalxoord naar Oud-Beierland en naar Klaaswaal, gemerkt B, 54.	Oostelijke of voorgevel, tusschen de deur en het tweede raam van den zuidelijken gevel gerekend, 0,21 M. rechts van den steenen dag van het raam, 0,53 M. links van den steenen dag van de deur, 0,02 M. boven het cementen plint, ongeveer 0,66 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,274

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
109	21,2	OUD-BEIERLAND Raadhuis te Oud-Beierland.	Noord- of voorzijde van de buitentrapp, links van den benedeningang, 1,81 M. rechts van den achterkant van de 12 ^{te} trede van beneden gerekend, 1,25 M. links van den steenen dag van de deur, 1,23 M. onder den onderkant van de hardsteenen dekplaat van het bordes, 1,24 M. boven het plint, ongeveer 1,72 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,735
110	26,8	NIEUW-BEIERLAND. Veerhuis van Nieuw-Beierland staande aan het Spui. buitendijks, bewoond door J. Zaaier en toebehoorende aan C. Zimmerman te Oud-Beierland.	Westelijke of voorgevel, tusschen de deur en het tweede raam van den noordelijken gevel gerekend, 0,36 M. rechts van den steenen dag van het raam, 0,46 M. links van den steenen dag van de deur, ongeveer 1,86 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,430
111	27,3	HEKELINGEN. Tolhuis op het eiland Putten, aan het Spui tegenover het Nieuw-Beierlandsche Veerhuis, bewoond door J. van Noord, toebehoorende aan het Beheer van den grindweg van Brielle naar Oud-Beierland.	Oostelijke gevel, rechts van het meest rechtsche raam, 0,25 M. rechts van den steenen dag van het raam, 0,31 M. links van den noordelijken gevel, ongeveer 1,60 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	5,117
112	27,3	HEKELINGEN. Tolhuis op het eiland Putten, aan het Spui tegenover het Nieuw-Beierlandsche Veerhuis, bewoond door J. van Noord, toebehoorende aan het Beheer van den grindweg van Brielle naar Oud-Beierland.	Oostelijke gevel, rechts van het meest rechtsche raam, 0,35 M. links van den noordelijken gevel, 0,27 M. onder den onderkant van den raamdorpel, ongeveer 0,50 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	4,046

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
113	31,1	SPIJKENISSE Hofstede, genaamd „Hoek van Putten”, bewoond door J. Oosthoek, toebehoorende aan J. Hoorweg te Spijkenisse, aan de oostzijde van den grindweg van Hekelingen naar Spijkenisse, op den hoek van den zijweg naar de Allemans-Haven, gemerkt n°. 184.	Westelijke of voorgevel, 0,36 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,51 M. links van den verticaal van den steenen dag van het eerste raam rechts van de deur, 0,28 M. boven het plint, ongeveer 0,63 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	2,713
114	34,0	SPIJKENISSE. Veerhuis van Spijkenisse aan de Oude Maas, bewoond door P. Dekker, toebehoorende aan K. Dekker, gemerkt n°. 181.	Noordoostelijke gevel, links van het meest linksche raam, 0,23 M. rechts van den zuidoostelijken of voorgevel, 0,74 M. links van den buitenkant der houten raamomlijsting, 0,89 M. boven den bovenkant der borstweringslijst, ongeveer 1,86 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,587
115	39,6	GEERVLIET. Schuur van de hofstede genaamd „Landbouw en Veelust” te Geervliet, bewoond door A. Barendregt, toebehoorende aan baron Spoelberg te Brussel, gemerkt A. 109.	Zuidwestelijke of voorgevel, links van de groote deur, 3,88 M. links van den steenen dag van die deur, 2,13 M. onder den onderkant van den dorpel van het bovengelegen raampje, ongeveer 0,52 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	0,178
116	40,9	HEENVLIET. Hervormde Kerk te Heenvliet.	Zuidelijke gevel, vijfde travée van den toren gerekend, 2,43 M. rechts van het linker contrefort, 0,71 M. links van het rechtercontrefort, 0,39 M. onder den onderkant van den raamdorpel, ongeveer 2,25 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	2,576
117	40,9	HEENVLIET. Hervormde Kerk te Heenvliet.	Zuidelijke gevel, vijfde travée van den toren gerekend, 2,52 M. rechts van het linker contrefort, 0,63 M. links van het rechter contrefort, ongeveer 0,87 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,197

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
118	40,9	HEENVLIET. Logement „de Gouden Leeuw”, toebehoorende aan en bewoond door A. Intveld, gemerkt n°. 33.	Noordelijke of voorgevel, 0,75 M. rechts van den oostelijken zijgevel, 0,78 M. links van den buitenkant der deuroplijsting, 0,57 M. boven het plint.	PIJPBOUT ¹⁾ en een ronde bronzen kruisbout 473 millimeters er onder.	4,308
119	42,6	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwe Sluis.	Vloeddeurkas in den zuid-oostelijken rechtstandsmuur van het buitensluishoofd, 1,97 M. rechts van den noordelijken hoek der deurkas, 1,37 M. rechts van den buitenkant van de 1ste trede onder de dekzerk, 0,44 M. onder den bovenkant en 0,24 M. onder den onderkant der dekzerk.	PIJPBOUT.	3,071
120	43,6	ROZENBURG. Buitenste uitwateringsduikersluis van den polder Blankenburg aan het einde van de haven van Blankenburg aan de Nieuwe Maas.	Westelijke vleugel van het zuidelijke of buitenfront, in de voeg tusschen het horizontale metselwerk en de bovenste vlechting, 0,60 M. links van den buitenkant der hardsteen schuifstijl, 0,11 M. onder den bovenkant der vlechting.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,613
121	43,6	ROZENBURG. Buitenste uitwateringsduikersluis van den polder Blankenburg aan het einde van de haven van Blankenburg aan de Nieuwe Maas.	Oostelijke vleugel van het zuidelijke of buitenfront, in de voeg tusschen de 2de en 3de laag metselwerk onder de bovenste vlechting, 0,51 M. rechts van den buitenkant der hardsteen schuifstijl, 0,27 M. onder den bovenkant der vlechting.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,504
122	44,6	ROZENBURG. Toren der Hervormde Kerk te Blankenburg.	West- of voorzijde, rechts van den ingang, 0,44 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,50 M. links van de zuidzijde van den toren, 1,20 M. boven het plint, ongeveer 1,73 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	3,216

¹⁾ Dit verkenmerk is in 1889 geplaatst.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
123	47,3	ROZENBURG Veerhuis op Rozenburg aan het Scheur tegenover Maassluis, bewoond door de Wed. J. Kleijwegt Kz., toebehoorende aan de gemeente Brielle, gemerkt B, 19.	Noordelijke of voorgevel, tusschen de beide links van de deur gelegen ramen, 0,42 M. rechts van den steenen dag van het linker raam, 0,46 M. links van den steenen dag van het rechterraam, 1,54 M. boven het plint, ongeveer 1,74 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,656
124	48,0	MAASSLUIS. Gebouw voor het Loodswezen aan westzijde van den mond van de haven van Maassluis.	Rechter hoekpilaster van den zuidwestelijken zijgevel, 0,17 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,38 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,07 M. boven den bovenkant van den hardsteen sokkel.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,181
125	48,0	MAASSLUIS. Gebouw voor het Loodswezen aan de westzijde van den mond van de haven van Maassluis.	Rechter hoekpilaster van den zuidwestelijken zijgevel, 0,27 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,28 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,27 M. boven den bovenkant van den hardsteen sokkel.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,375
126	48,0	MAASSLUIS. Gebouw voor het Loodswezen aan de westzijde van den mond van de haven van Maassluis.	Rechter hoekpilaster van den zuidoostelijken of voorgevel, 0,22 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,33 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,96 M. boven den bovenkant van den hardsteen sokkel, ongeveer 1,45 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,030
	48,9	MAASSLUIS. Hervormde Kerk te Maassluis.	Oostelijke gevel, ongeveer midden onder het rechterraam tusschen de beide meest rechtse contreforten, 3,06 M. rechts van het linker contrefort, 3,28 M. links van het rechtercontrefort, ongeveer 1,55 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee pijpbouten, een 305 millimeters er boven, een 254 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n°. 351.	4,722

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
V.					
NIEUWESLUIS—HELLEVOETSLUIS. 1886—1887.					
119	0,0	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwsluis.	Vloeddeurkas in den zuidoostelijken rechtstandsmuur van het buitensluishoofd, 1,97 M. rechts van den noordelijken hoek der deurkas, 1,37 M. rechts van den buitenkant van de 1ste trede onder de dekzerk, 0,44 M. onder den bovenkant en 0,24 M. onder den onderkant der dekzerk.	PIJPBOUT.	3,071 (Zie traject IV.)
127	0,1	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwsluis.	Zuidwestelijk of kanaalfront van den noordwestelijken rechtstandsmuur van het binnensluishoofd, 0,47 M. rechts van het linkereinde van den frontmuur, 0,26 M. onder den bovenkant of een laag metselwerk onder den onderkant der dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,481
128	1,9	HEENVLIET. Brugwachterswoning aan den westelijken dijk van het Voornsche kanaal bij de vlotbrug genaamd „Wellebrug”, bewoond door P. De Waard, toebehorende aan het Rijk, gemerkt n ^o . 298.	Oostelijk muurvlak van het vooruitspringend gedeelte van den zuidoostelijken of voorgevel, 0,08 M. rechts van den linker hoekpilaster, 1,40 M. links van den rechter hoekpilaster, 0,40 M. onder den onderkant van den houten raamdorpel, ongeveer 0,24 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,210
129	6,5	NIEUWENHOORN. Draaibrug over het Voornsche kanaal in den grindweg genaamd „Ravensche weg”.	Noordwestelijk landhoofd, rechts van de brug, 4,62 M. links van het rechter einde van den noordelijken vleugel langs den boog gemeten, 0,28 M. onder den bovenkant van de hellende dekzerk, ongeveer 0,84 M. boven den berm van den kanaaldijk.	RONDE IJZEREN BOUT.	1,306

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.
130	9,9	HELLEVOETSLUIS. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Westelijke rechtstandsmuur van het binnensluishoofd, penant tussehen de binnen vloed- en ebdeuren, 0,93 M. rechts van den aanslag der vloeddeur of 0,24 M. rechts van de voeg tussehen den slagstijl en het metselwerk, 2,01 M. links van den aanslag der ebdeur of 1,30 M. links van de voeg tussehen den slagstijl en het metselwerk, 0,34 M. onder den bovenkant der hardsteen en dekzerk.	PIJPBOUT.	1,284
131	10,0	HELLEVOETSLUIS. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Westelijke rechtstandsmuur van het buitensluishoofd, tussehen het buitenfront en de kas der westelijke buitenvloeddeur, 3,59 M. links van den hardsteen en kant der deurkas, 0,24 M. onder den bovenkant of een laag metselwerk onder den onderkant der hardsteen en dekzerk.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,278
132	10,4	HELLEVOETSLUIS. Gebouwtje voor de zelfregistree- rende peilschaal aan den oostelijken dijk van de voorhaven van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Noordelijke of voorgevel, hoekpilaster links van den ingang, 0,16 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,16 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,82 M. links van den steenen dag van de deur, 1,16 M. boven het plint, ongeveer 1,28 M. boven beganen grond.	PIJPBOUT.	4,377
133	10,4	HELLEVOETSLUIS. Gebouwtje voor de zelfregistree- rende peilschaal aan den oostelijken dijk van de voorhaven van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Noordelijke of voorgevel, hoekpilaster links van den ingang, 0,16 M. rechts van den linkerkant van den pilaster, 0,16 M. links van den rechterkant van den pilaster, 0,24 M. boven het plint, ongeveer 0,36 M. boven beganen grond.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,454
134	10,4	HELLEVOETSLUIS. Gebouwtje voor de zelfregistree- rende peilschaal aan den oostelijken dijk van de voorhaven van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Noordelijke binnenwand van den peilput, 0,85 M. rechts van den westelijken binnenwand, 1,49 M. links van den oostelijken binnenwand, 0,09 M. onder den onderkant van het ijzeren bint, een laag metselwerk onder den rand van den put. De put is door een muur in 2 deelen verdeeld; het merk bevindt zich boven het westelijke deel.	RONDE IJZEREN BOUT.	3,286

TWEEDE AFDEELING.

HOOGTEN

VAN

PEILMERKSTEENEN, BOUTEN EN NULPUNTEN VAN PEILSCHALEN, ONTLEEND

AAN ANDERE WATERPASSINGEN,

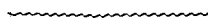
EN VAN

EENIGE VERKENMERKEN,

GESTELD VOOR DE NAUWKEURIGHEIDSWATERPASSINGEN,

OPGENOMEN IN DE JAREN

1886—1887.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
5	50,2	GROENLO. Houten brugje, genaamd „de Nieuwe Brug”, in den grindweg van Groenlo naar Eibergen over de Slingebeek.	Oosteinde van de sloof van het zuidelijk landhoofd.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven, volgens de diagonalen, 23 m.M. hoog, 23 m.M. breed. BOVENKANT.	23,092		
6	60,9	HAAKSBERGEN. Brug, genaamd „de Vloedstegenbrug”, in den grindweg van Eibergen naar Haaksbergen, over de Buurserbeek.	Bovenkant van de deksloof van den oostelijken vleugel van het zuidelijk landhoofd, boven den middelsten paal.	IJZEREN KNOPBOUT. Hoogste punt.	22,194		

II.

HENGELO — GIETEN. 1886.

	0,0	HENGELO. Hervormde kerk te Hengelo.	Westelijke gevel, onder het raam rechts van den ingang, 1,75 M. rechts van den zuidelijken zijgevel van het vooruitspringend gedeelte van het kerkgebouw, 1,65 M. links van den hoekpilaster, 1,56 M. boven het plint, ongeveer 2,00 M. boven beganen grond.	HOOFDMERK en twee kleine ronde kruisbouten, een 450 millimeters er boven, een 921 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875-1885. Afd. I, n ^o . 45.	19,679		
7	3,6	WEERSELO. Brug, genaamd „de Woolenbrug”, in den Rijksweg van Hengelo naar Almelo, over de Aabeek.	Bovenkant van het noordoostelijke einde van de sloof van het zuidoostelijk landhoofd.	IJZEREN KNOPBOUT. Hoogste punt.	14,500 ¹⁾		
8	11,9	ALMELO (AMBT). Brug, genaamd „de Kieftsbrug”, in den rijksweg van Hengelo naar Almelo.	Voorzijde van de deksloof van het westelijk landhoofd, 0,09 M. rechts van het zuidelijk uiteinde des sloofs, 0,06 M. onder den bovenkant der sloof.	RONDE IJZEREN BOUT.	11,424		

¹⁾ Bij de vernieuwing der brug in 1888 is het merk verplaatst.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
9	14,5	ALMELO. Ophaalbrug over het Overijsselsche kanaal, aan den Duisteren dijk, bij Almelo.	Oostelijke vleugel van het zuidelijke landhoofd, naast den ronden ijzeren bout. Peilschaal verdeeld in centimeters, met opschrift + A.P., opwaarts tellende tot 11 M. + A.P.	NULPUNT DER HOUTEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstreep 11 M. + A.P.	¹⁾ -0,200	0,000	+0,200
10	39,1	AMBT-HARDENBERG Ophaalbrug n°. 7, over het Overijsselsche kanaal, in den Broekdijk, nabij de Bruchterbeek.	Noordelijke vleugel van het westelijk landhoofd, nabij den linkerhoek van den vleugel. Peilschaal, verdeeld in centimeters, opwaarts tellende tot 9,60 M. + A.P.	NULPUNT DER HOUTEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstreep 9,60 M. + A.P.	²⁾ -0,153	0,000	+0,158
11	44,1	AMBT-HARDENBERG. Ophaalbrug over de Vecht bij Hardenberg, in den weg van Hardenberg naar Ommen.	Zuidelijke vleugel van het westelijk landhoofd, twee en twintig lagen metselwerk onder den onderkant van de dekzerk, op den zuidelijken hoek van het landhoofd, 1,26 M. links van den voorkant van het landhoofd, 1,30 M. onder den bovenkant der rollaag.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT, 19 m.M. hoog, 20 m.M. breed, met eene horizontale en eene verticale groef. BOVENKANT. De Overijsselsche wateren van W. Staring en T. J. Stieltjes, 1848, bladz. 28, n°. 34.	7,940	8,17	+0,230
12	44,1	AMBT-HARDENBERG. Ophaalbrug over de Vecht bij Hardenberg, in den weg van Hardenberg naar Ommen.	Westelijk landhoofd, onder de brug; de linker kant van den steen 0,39 M. rechts van den zuidelijken hoek van het landhoofd, de bovenkant ligt 0,100 M. boven het midden van de groef van den peilmerksteen en 1,18 M. onder den onderkant van de dekzerk op den zuidelijken hoek van het landhoofd.	PEILMERKSTEEN, met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 8 M. boven A.P.	7,780	8,000	+0,220

1) In deze brug bevindt zich een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 35.

2) In deze brug bevindt zich een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 42.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
13	44,1	AMBT-HARDENBERG. Ophaalbrug over de Vecht bij Hardenberg, in den weg van Hardenberg naar Ommen.	Westelijk landhoofd nabij den noordelijken hoek. De peilschaal is bevestigd op eene oude houten peilschaal. Peilschaal, verdeeld in centimeters, tellende van 8,00 M. tot 9,10 M. + A.P. Het gedeelte der gemailleerd ijzeren peilschaal beneden 8 M. + A.P. was niet aangeslagen.	NULPUNT DER GEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 8,38 M., 8,45 M. en 8,49 M. + A.P.	- 0,371	0,000	+ 0,371
14	44,1	AMBT-HARDENBERG. Beschoeiing aan den voet van het westelijk landhoofd van de ophaalbrug over de Vecht bij Hardenberg, in den weg van Hardenberg naar Ommen.	De peilschaal is bevestigd op eene oude houten peilschaal, bijna loodrecht onder de bovengenoemde peilschaal. Peilschaal, verdeeld in centimeters, tellende tot 6,90 M. + A.P.	NULPUNT DER GEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstreep 6,90 M. + A.P.	- 0,300	0,000	+ 0,300
15	47,8	GRAMSBERGEN. Houten brug, genaamd „de Koningsbrug,” over de Lee, in den straatweg van Hardenberg naar Gramsbergen.	Voorzijde der deksloof van den oostelijken vleugel van het noordelijk landhoofd, 0,87 M. rechts van het zuidelijke uiteinde van de sloof, 0,09 M. onder den bovenkant van de deksloof.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee horizontale groeven, 15 m.M. hoog, 15 m.M. breed. BOVENKANT. De Overijsselsche wateren van W. Staring en T. J. Stieltjes, 1848, bl. 58, n°. 264.	10,051	10,33	+ 0,279
16	49,0	GRAMSBERGEN. Woning, genaamd „Welgelegen”, bewoond door en toe behoorende aan J. van der Haar, gelegen aan het scheidingspunt der wegen van Gramsbergen naar Hardenberg en naar Dedemsvaart, nabij Gramsbergen, gemerkt A, n°. 98.	Noordelijke of voor-gevel, links van het meest linksche raam, 0,56 M. rechts van den oostelijken zijgevel, 0,68 M. links van den verticaal van den steenen dag van genoemd raam, elf lagen metselwerk onder den onderkant van de steenen rollaag onder het raam, ongeveer 0,03 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven volgens de diagonalen, 18 m.M. hoog, 18 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand, het hoogste punt is opgenomen.	9,877		

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
17	51,5	GRAMSBERGEN. Stuw in de Vechte Haandrik, in de buurt Holtheme.	Zuidoostelijke of bovenzijde van het steenen penant tusschen de schutsluis en de stuw, 0,42 M. rechts van den linkschen en 1,01 M. links van den rechtschen hoek van het muurvlak, 0,22 M. onder den bovenkant of eene laag metselwerk onder den onderkant van de dekerk.	VIERKANTE IJZEREN BOUT, 15 m.M. hoog, 15 m.M. breed, met twee groeven volgens de diagonalen. BOVENKANT.	9,428		
18	52,2	GRAMSBERGEN. Sluiswachterswoning aan het Coevorden-Vecht kanaal, in de buurt Holtheme, gemerkt E, n°. 20.	Westelijke of voorgevel, in het vooruitspringend middengedeelte links van het groote raam, 0,79 M. rechts van den noordelijken zijgevel van het vooruitspringend gedeelte, 0,17 M. onder den bovenkant van het plint, ongeveer 0,05 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT, met twee groeven volgens de diagonalen, 23 m.M. hoog, 23 m.M. breed. BOVENKANT. Waterpassing van Coevorden naar Haandrik en naar Ane, in 1884, door J. P. Hofstede.	10,823	11,007 ^b	+0,184 ⁵
19	53,0	COEVORDEN. Tolgaarderswoning aan den straatweg van Gramsbergen naar Coevorden, gemerkt n°. 671.	Noordwestelijke of voorgevel, links van het linksche raam, 0,23 M. rechts van den noordoostelijken hoek van dien gevel 0,70 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, ongeveer 0,22 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT, 12 m.M. hoog, 12 m.M. breed, met eene cirkelvormige groef van 6 m.M. middellijn. BOVENKANT. Waterpassing van Coevorden naar Haandrik en naar Ane, in 1884, door J. P. Hofstede.	10,745	10,931	+0,186
20	53,0	COEVORDEN. Tolgaarderswoning aan den straatweg van Gramsbergen naar Coevorden, gemerkt n°. 671.	Noordoostelijke zijgevel, 0,24 M. links van den voorgevel, 0,84 M. onder den onderkant van de raamopening, ongeveer 0,17 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT, 12 m.M. hoog, 12 m.M. breed, met eene cirkelvormige groef van 6 m.M. middellijn. BOVENKANT.	10,698		
21	54,7	COEVORDEN. Brugwachterswoning bij den houten draaivlonder over het Coevorden-Vecht kanaal aan den westelijken oever van genoemd kanaal, gemerkt n°. 673.	Zuidoostelijke of voorgevel, tusschen de beide ramen, 0,93 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het linksche raam, 0,68 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechtsche raam, 0,72 M. onder den onderkant der onderdorpels van de ramen, ongeveer 0,19 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT, 12 m.M. hoog, 12 m.M. breed, met eene cirkelvormige groef van 6 m.M. middellijn. BOVENKANT. Waterpassing van Coevorden naar Haandrik en naar Ane, in 1884, door J. P. Hofstede.	10,283	10,482	+0,194

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
22	57,4	COEVORDEN. Trageldijksluis in de Lutterhoofd-wijk, nabij Coevorden.	Inkassing voor de schuif in de zuidelijke deurkas van het bovensluishoofd, de linker zijkant der peilschaal ligt 0,33 M. rechts van den linker hoek der schuifkas, de rechter zijkant 1,07 M. links van den rechterhoek der schuifkas, streep 100 der peilschaal 0,71 M. onder den bovenkant der dekzerk. Het kanaalpeil is op de peilschaal aangegeven met eene streep aanwijzende 9,30 M. + A.P.; boven deze streep is een verdeeling in centimeters aangebracht, tellende tot 1 M. boven kanaalpeil.	NULPUNT DER GEEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstreep 100, overeenkomende met 10,30 M. + A.P.	- 0,192 ¹⁾	0,000	+ 0,192
23	57,4	COEVORDEN. Woning naast de school bij de Katholieke kerk, bewoond door J. C. J. van der Burght, toebehoorende aan de gemeente Coevorden, gemerkt n°. 156.	Westelijke of voor-gevel, 0,53 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,15 M. links van het eenigszins achteruitspringend schoollokaal, 0,20 M. boven het plint, ongeveer 0,66 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven volgens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	11,403		
24	59,7	DALEN. Herberg, bewoond door en toebehoorende aan J. Wes-sels, in de buurt de Loo, gemerkt n°. 84.	Zuidelijke of voor-gevel, 0,53 M. rechts van den steenen dag van de deur, 0,45 M. links van den onderdorpel van het tweede raam gerekend van den oostelijken gevel, vier lagen metselwerk onder den onderkant van dezen onderdorpel, ongeveer 0,41 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven volgens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	11,795		

¹⁾ In deze sluis bevindt zich een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 50.

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
25	61,4	DALEN. Huis, bewoond door J. Meppelink, toe-behoorende aan N. Corneles, we-duwe van H. Oldenbandring te Oosterhesselen, gemerkt n°. 157.	Oostelijke of voorge-vel, links van het meest linksche raam, 0,29 M. rechts van den zuide-lijken zijgevel, eene laag metselwerk of 0,07 M. boven den bovenkant van het plint, ongeveer 0,62 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven vol-gens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	13,390		
25	62,4	DALEN. Logement, bewoond door en toebehoorende aan H. van Tarel, nabij de Hervormde kerk te Dalen.	Oostelijke of voorge-vel, 1,36 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het eerste raam, gerekend van den noordelijken zijgevel, 0,48 M. links van den achterkant van het plint van dezen zij-gevel, 0,16 M. boven den bovenkant van het plint.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven vol-gens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	13,772		
27	63,0	DALEN. Schaar der hof-stede bewoond door en toebehoorende aan M. J. Caspers, gemerkt n°. 19, te Dalen.	Westelijke zijgevel, 0,64 M. rechts van den noordelijken gevel, 0,80 M. onder den boven-kant van den steen- en onderdorpel van het raam, ongeveer 0,41 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven vol-gens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	13,219		
28	65,2	DALEN. Tolgaarderswoning bij den Tol aan den Eltdijk aan den straatweg van Dalen naar de Klinkmolenbrug.	Vooruitspringend ge-deelte van den zuid-oostelijken of voorgevel, 0,15 M. links van den noordoostelijken zijge-vel van het vooruit-springend gedeelte, 0,58 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het rechtsche raam, ongeveer 0,29 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT met twee groeven vol-gens de diagonalen, 29 m.M. hoog, 29 m.M. breed. BOVENKANT.	13,009		
29	67,4	SLEEN. Ophaalbrug over het Drentsche kanaal of de Ver-lengde Hooge-veensche Vaart in den straatweg van Dalen naar de Klinkmolenbrug.	Voorzijde van de dek-sloof van het zuidelijk landhoofd, 0,27 M. links van den westelijken hoek van de sloof, 0,09 M. onder den bovenkant en 0,14 M. boven den onderkant der sloof.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 19 m.M. hoog, 19 m.M. breed. BOVENKANT.	14,252		

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
30	70,7	SLEEN. Huis, bewoond door en toebehoorende aan L. Stern te Erm, gemerkt C n°. 17.	Westelijke of voor-gevel, 0,23 M. links van den steenen dag der groote staldeur, 1,45 M. of 24 lagen metselwerk onder den onderkant van de rollaag onder het raampje, ongeveer 0,22 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 19 m.M. hoog, 19 m.M. breed. BOVENKANT.	17,549		
31	72,4	SLEEN. Brug, genaamd „de Klinkmolen-brug”, over den Sleenerstroom, op de grens van den straatweg naar Dalen en den grindweg naar Emmen.	Oostelijk uiteinde van het zuidelijk landhoofd, 0,06 M. rechts van den oostelijken vleugel, 0,11 M. of twee lagen metselwerk onder den onderkant van de dekzerk.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 6 m.M. hoog, 13 m.M. breed. BOVENKANT.	15,166		
32	77,5	EMMEN. Openbare lagere school nabij de Hervormde Kerk te Emmen, gemerkt C, n°. 116.	Oostelijke of voorgevel tusschen de beide ramen, 0,66 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het linker, 0,93 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechter raam, 0,62 M. onder den onderkant van de onderdorpels der ramen, ongeveer 0,37 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 19 m.M. hoog, 19 m.M. breed. BOVENKANT.	23,327		
33	81,6	ODOORN. Brug, genaamd „de Pandijksbrug”, over den Sleenerstroom, in den grindweg van Emmen naar Odoorn.	Voorzijde van het westelijk einde van de deksloof van het noordelijke landhoofd, 0,19 M. links van den buitenkant van den buitensten ligger, 0,10 M. onder den bovenkant van de sloof, 0,12 M. boven den onderkant van de sloof.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 6 m.M. hoog, 14 m.M. breed. BOVENKANT.	18,793		

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
34	83,4	ODOORN. Tolgaarderswoning bij Tol n°. 5, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, in de buurt Kleindijk, gemerkt B n°. 8.	Zuidwestelijke of voor-gevel, in de voeg onder de vierde laag metselwerk onder de raamdor-pels, 0,60 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het lin-kerraam, 0,57 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechter raam, ongeveer 0,63 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 18 m.M. hoog, 18 m.M. breed. BOVENKANT.	21,549 ¹⁾		
35	92,4	BORGER. Tolgaarderswoning bij Tol n°. 3, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten, in de buurt Ees, gemerkt W. A. 189.	Vooruitspringend ge-deelte van den noord-oostelijken of voorgevel, 0,39 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het rechter raam, 0,30 M. links van den noordwestelijken zijgevel, 0,43 M. of zeven lagen metselwerk onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, ongeveer 0,16 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 18 m.M. hoog, 18 m.M. breed. BOVENKANT.	17,006 ²⁾		
36	93,7	BORGER. Brugje over het Voorste Diep bij Borger in den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten.	Voorzijde van de dek-sloof van het noorde-lijke landhoofd, 0,32 M. rechts van den leuning-stijl, 0,16 M. links van het oostelijk uiteinde van de sloof, 0,07 M. onder den bovenkant der sloof, 0,16 M. boven den onderkant der sloof.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 19 m.M. hoog, 19 m.M. breed. BOVENKANT.	12,424		
37	95,0	BORGER. Logement, be-woond door H. Smit, toebehoorende aan de erven J. Smit, ge-merkt W. A. n°. 104, te Borger.	Zuidwestelijke of voor-gevel, 0,68 M. rechts van den steenen dag van het meest rechtsche raam 0,34 M. links van den zuidoostelijken zij-gevel, 0,30 M. onder den onderkant van den onderdorpel van het raam, ongeveer 0,34 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 18 m.M. hoog, 18 m.M. breed. BOVENKANT.	17,235		

1) In deze woning bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 58.

2) In deze woning bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 61.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
38	100,7	GASSELTE. Logement, bewoond door en toebehoorende aan G. Koopman, te Gasselte, aan den grindweg van de Klinkmolenbrug naar Gieten.	Zuidelijke of voor-gevel, tusschen de beide ramen links van de deur, 0,52 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het linker raam, 0,53 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechter raam, 0,42 M. of zeven lagen metselwerk onder den onderkant der raamdorpels, ongeveer 0,33 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 17 m.M. hoog, 17 m.M. breed. BOVENKANT.	14,472		

III.

WOUW—BROUWERSHAVEN. 1886—1887.

	0,0	WOUW. Toren der Katholieke kerk te Wouw.	Westzijde, rechts van den ingang, 0,89 M. rechts van den buitenkant der deuromlijsting, 1,35 M. links van het rechter contrefort, 1,76 M. boven den bovenkant van den sokkel, ongeveer 2,43 M. boven beganen grond.	GROOTE KRUISBOUT en twee pijpbouten, een 300 millimeters er boven, een 392 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875—1885. Afd. I, n°. 219.	9,415		
39	17,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal bij het „Steenbergsche Benedensas” aan het Volkerak.	In het plint van den zuidoostelijken of voor-gevel, 0,52 M. rechts van den rechterkant van de hardsteenen onderste stoeptrede, 0,22 M. links van den rechterhoek van het plint, 0,32 M. (f 6 lagen metselwerk onder den bovenkant van het plint, ongeveer 0,07 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene verticale en twee horizontale groeven, 17 m.M. hoog, 17 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand; het hoogste punt is opgenomen. Proces-Verbaal n°. 1251.	4,803 ¹⁾	4,995	+ 0,192

¹⁾ In dit gebouwtje bevindt zich een pijpbout vermeld onder Afd. I, n°. 74.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
40	17,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Schutsluis genaamd „Steenbergsche Benedensas”, aan het Volkerak, in den mond van den Rosendaalschen en Steenberg-schen vliet.	Noordoostelijke recht-standsmuur van het buitensluishoofd, tus-schen de zuidelijke schotbalkssponning en de kas der oostelijke buitenvloeddeur, de lin-kerkant van den steen ligt 0,45 M. rechts van de schotbalkssponning, de rechterkant 0,45 M. links van de deurkas, de bovenkant 0,39 M. onder den bovenkant of 5 lagen metselwerk onder den onderkant der dekzerk.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef, zonder ingehakt hoogtecijfer. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N ^o . 1251.	4,691 ¹⁾	4,817	+ 0,126
41	17,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Schutsluis genaamd „Steenbergsche Benedensas”, aan het Volkerak, in den mond van den Rosendaal-schen en Steen-bergschen vliet.	Tegen een paal van het renningwerk voor het noordwestelijke of buitenfront van den noordwestelijken recht-standsmuur van het buitensluishoofd. Peilschaal, dienende ter contrôle van de zelf-registreerende peil-schaal, verdeeld in cen-timeters, met het op-schrift Rijks-Peilschaal + A.P., tellende van 2,25 M. — tot 3,80 M. + A.P.	NULPUNT DER GEEMAIL-LEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,16 M. en 3,18 M. + A.P.	0,021 ¹⁾	0,000	— 0,021
42	18,0	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Uitwateringssluiss aan het Volkerak, in den mond van den Rosendaal-schen en Steen-bergschen vliet.	Zuidwestelijke recht-standsmuur van het meest westelijke penant van het buitensluis-hoofd; de linkerkant van den steen ligt 1,42 M. rechts van het bui-tenfront, de bovenkant van het merkvlak 0,41 M. onder den boven-kant van de dekzerk.	PEILMERKSTEEN met uitstekend merk-vlak, zonder ingehakt hoogtecijfer. BOVENKANT VAN HET MERKVLAK. De steen is 0,225 M. hoog en 0,335 M. breed.	4,473		

¹⁾ In deze sluis bevindt zich een bronzen knobout vermeld onder Afd. I, n°. 75.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
43	18,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Hofstede, in den Heenschen polder nabij den buitendijk aan den Krammer, bewoond door J. A. Geluk Nz., toebehoorende aan E. Sano te Antwerpen, gemerkt H 109.	Westelijke zijgevel, de linkerkant van den steen ligt 1,42 M. rechts van den noordelijken of dijkgevel, de rechterkant 8,96 M. links van den zuidelijken gevel, de onderkant ongeveer 1,34 M. boven beganen grond.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef, zonder ingehakt hoogtecijfer. De bovenkant van den steen ligt 0,121 M. boven het midden der groef. De steen is 0,242 M. hoog en 0,362 M. breed.	2,668		
44	18,8	STEENBERGEN EN KRUISLAND. Hofstede, in den Heenschen polder nabij den buitendijk aan den Krammer, bewoond door J. A. Geluk Nz., toebehoorende aan E. Sano te Antwerpen, gemerkt H 109.	Westelijke zijgevel, 1,16 M. rechts van den noordelijken of dijkgevel, 9,56 M. links van den zuidelijken gevel, 0,25 M. links van den linkerkant van bovengenoemden peilmerksteen, ongeveer 1,48 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven; 16 m.M. hoog, 16 m.M. breed. Register VII van Peilschalen, enz. Bijlage I, n ^o . 35.	2,679	2,85	+ 0,171
45	24,9	ST. PHILIPSLAND. Uitwateringsduikersluis van de Oud St. Philipslandsche en Henriettepolders aan de Krabbekreek te St. Philipsland.	Zuidoostelijk of buitenfront, middelste der drie groote ankers. Het midden van den knoop ligt 1,92 M. rechts van het linkereinde van de hardsteenen dekzerk, 1,80 M. links van het rechtereinde van de dekzerk, de bovenkant 0,64 M. onder den bovenkant der dekzerk.	BOVENKANT VAN DEN ANKERKNOOP. Register VII van Peilschalen enz. Bijlage V D, N ^o . 1; in manuscript aanwezig in het archief van den algemeenen dienst van den waterstaat.	1,879	1,87	- 0,009
46	24,9	ST. PHILIPSLAND Huis, bewoond door en toebehoorende aan C. Faassen Cz., op het buitentalud van den dijk nabij de uitwateringsduikersluis van de Oud St. Philipslandsche en Henriettepolders te St. Philipsland, gemerkt A, N ^o . 6.	Noordoostelijke gevel, 3,97 M. rechts van den zuidoostelijken gevel, 2,45 links van den noordwestelijken of dijkgevel, 2,90 M. onder den knoop van het boven den bout gelegen anker, ongeveer 0,27 M. boven het talud van den dijk.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. De groeven zijn moeilijk zichtbaar. Register VII van Peilschalen, enz., Bijlage V, D. N ^o . 2; in manuscript aanwezig in het archief van den algemeenen dienst van den waterstaat.	4,538	4,60	+ 0,062

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
47	32,8	ST. PHILIPSLAND. Uitwateringsduikersluis van den Anna Jacoba polder aan het Zijpe.	Noordwestelijk of buitenfront, 1,19 M. rechts van den achterkant der linkerschotbalkssponning, 1,18 M. links van den achterkant der rechter schotbalkssponning, 0,48 M. onder den bovenkant of 5 lagen metselwerk onder den onderkant der hardsteen dekzerk.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Register VII van Peilschalen, enz., Bijlage V D, n°. 7; in manuscript aanwezig in het archief van den algemeenen dienst van den waterstaat.	1,594 ¹⁾	1,62	+0,026
48	34,1	BRUINISSE. Veerhuis, bewoond door en toebehoorende aan M. Zoeter, staande aan den buitendijk van den Bruinissepolder te Zijpe, gemerkt B 36.	Noordelijke zijgevel, 0,12 M. rechts van den oostelijken of voorgevel, 0,23 M. onder den onderkant van den houten dorpel van het rechtsgelegen raam, ongeveer 0,39 M. boven de bestrating.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en eene verticale groef, 21 m.M. hoog en 17 m.M. breed. BOVENKANT. Proces-Verbaal N°. 1292.	4,239 ²⁾	4,318	+0,079
49	34,1	BRUINISSE. Veerhuis, bewoond door en toebehoorende aan M. Zoeter, staande aan den buitendijk van den Bruinissepolder te Zijpe, gemerkt B 36.	Noordelijke zijgevel, 0,13 M. rechts van den oostelijken of voorgevel, 0,55 M. links van den verticaal van den steenen dag van het rechtsgelegen raam, 0,32 M. onder den onderkant van den houten raamdorpel, ongeveer 0,30 M. boven de bestrating.	VIERKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 21 m.M. hoog en 21 m.M. breed. BOVENKANT. Proces-Verbaal N°. 1292.	4,143 ³⁾	4,221	+0,078
50	34,1	BRUINISSE. Veerhuis, bewoond door en toebehoorende aan M. Zoeter, staande aan den buitendijk van den Bruinissepolder te Zijpe, gemerkt B 36.	Zuidelijke gevel, 0,28 M. links van den oostelijken of voorgevel, ongeveer 0,42 M. boven de bestrating.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Staat der Verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Noord- en Zuidzijde van Duiveland in 1871; in manuscript aanwezig alsvoren.	4,252 ³⁾	4,312	+0,060

¹⁾ In deze sluis bevindt zich een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 84.

²⁾ In dit gebouw komt een pijpbeurt voor, vermeld onder Afd. I, n°. 85. De hier vermelde vierkante ijzeren kruisbout is waarschijnlijk niet die, welke opgenomen is in de waterpassing langs de noordzijde van Duiveland in 1873.

³⁾ In dit gebouw bevindt zich een pijpbeurt, vermeld onder Afd. I, n°. 85.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
51	34,2	BRUINISSE. Hofstede, in den Bruinispolder nabij den buitendijk aan het Zijpe even bezuiden het veerhuis, bewoond door en toebehoorende aan de Wed. L. Hage, gemerkt B 34.	Zuidoostelijke of dijkgevel, tusschen de beide benedenramen, 1,08 M. rechts van den steenen dag van het linker-raam, 0,99 M. links van den steenen dag van het rechter, 9 lagen metselwerk boven de voeg overeenkomende met den onderkant der houten raamdorpels, ongeveer 1,54 M. boven beganen grond.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT , met eene horizontale en twee verticale groeven; 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Staat der Verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Zuidzijde van Duiveland; in 1871 in manuscript aanwezig alsvoren.	2,761	2,822	+0,061
52	35,1	BRUINISSE. Gebouwtje voor de zelfregistreerende peilschaal op den buitendijk van den Stoofpolder aan het Zijpe.	Zuidelijke binnenwand van den peilput, 0,29 M. links van den westelijken binnenwand, 0,33 M. of 6 lagen metselwerk onder den onderkant van den ondersten houten vloer	VIKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 20 m.M. hoog en 20 m.M. breed. BOVENKANT. Proces-Verbaal N°. 1292.	4,368 ¹⁾	4,444	+0,076
53	35,1	BRUINISSE. Zijpe nabij het gebouwtje voor de zelfregistreerende peilschaal op den buitendijk van den Stoofpolder.	Tegen een geschoorden paal met waarschuwbord, dienende als hoogwaterpeilschaal ter controle van de zelfregistreerende, verdeeld in centimeters, met het opschrift: Rijks-Peilschaal + A.P., tellende van 1,17 M. — tot 3,25 M. + A.P.	NULPUNT DER GEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL , afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,18 M. en 3,19 M. + A.P.	-0,070	0,000	+ 0,070
54	47,1	ZIERIKZEE. Spnisluis in het Dijkwater even beoosten Zierik zee.	Oostelijk of binnenfront van het zuidelijke rechtstand, tusschen den overwelfden koker en de doorvaartopening, 1,62 M. links van de doorvaartopening, 0,89 M. onder den bovenkant van de rollaag, 0,59 M. boven den bovenkant van de dekzerk op den avant-bec.	VIKANTE IJZEREN BOUT , 19 m.M. hoog en 18 m.M. breed. Groeven zijn niet te onderscheiden. BOVENKANT. Staat der Verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Noord- en en Zuidzijde van Duiveland in 1871; in manuscript aanwezig alsvoren.	2,600	2,649	+ 0,049

¹⁾ In dit gebouwtje bevindt zich een pijpbout vermeld onder Afd. I, n°. 86.

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
55	47,6	ZIERIKZEE. Basculebrug over het Dijkwater, in den weg van Nieuwerkerk naar Zierikzee, nabij de Duivelsche Poort te Zierikzee.	Noordoostelijk einde van het noordwestelijk muurvlak van den zuidoostelijken pijler, 0,79 M. rechts van de aansluiting met den avant-bec, 0,32 M. links van den buitenkant der brug, 0,65 M. onder den bovenkant of 3 lagen metselwerk onder den onderkant van het hardsteenen dekstuk op den pijler onder den lantaarn.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m M. hoog en 16 m.M. breed. Staat der verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Zuidzijde van Duiveland in 1871; in manuscript aanwezig als voren.	3,181	3,228	+0,047
56	62,8	BROUWERSHAVEN. Afgedamde uitwateringsduikersluis van den polder Schouwen, genaamd „Noordsluis”, in den buitendijk van de St. Christoffel en Noordnieuwland-sche polders, ten noordwesten van Brouwershaven.	Punt op het zuidoostelijk einde van de dekzerk op het noordoostelijk of buitenfront, 0,39 M. van de binnen- of dijkzijde, 0,40 M. van den schuinen kant van de buitenzijde, 0,33 M. van den schuinen kant van het zuidoostelijk uiteinde van de dekzerk.	BOVENKANT VAN DE DEKZERK. Staat der Verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Noordzijde van Schouwen in 1871; in manuscript aanwezig als voren.	2,650	2,714	+0,064
57	63,3	BROUWERSHAVEN. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal, staande aan den buitendijk van den St. Christoffelpolder ten noordwesten van Brouwershaven.	Zuidoostelijke binnenwand van den peilput, onder den ingang, 0,31 M. onder den bovenkant van den deurdorpel.	VIKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 31 m.M. hoog en 31 m.M. breed. BOVENKANT. Proces-Verbaal N ^o . 1293.	4,102¹⁾	4,149	+0,047
58	64,8	DUIVENDIJKE. Afgedamde uitwateringsduikersluis van den polder Schouwen, genaamd „Osse-sluis”, in den buitendijk ten noordwesten van Brouwershaven.	Oostelijk of buitenfront, ten zuiden van den avant-bec boven den zuidelijken koker, 0,75 M. rechts van den achterkant van de hardsteenen schotbalkssponning in den zuidelijken vleugel, 2,07 M. links van den achterkant van de hardsteenen schotbalkssponning in den avant-bec, 0,58 M. onder den bovenkant of 6 lagen metselwerk onder den onderkant van de hardsteenen dekzerk.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven; 17 m M. hoog en 17 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand, het hoogste punt is opgenomen. Staat der Verkenmerken, enz., opgenomen bij de waterpassing langs de Noordzijde van Schouwen in 1871; in manuscript aanwezig als voren.	3,168	3,228	+0,060

¹⁾ In dit gebouwtje bevinden zich een pijpbout en een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 95 en 96.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
59	64,8	DUIVENDIJKE. Afgedamde uitwateringsduikersluis van den polder Schouwen, genaamd „Ossesluis”, in den buitendijk ten noordwesten van Brouwershaven.	Ten oosten van de meest westelijke schotbalkspinning in het noordelijk muurvlak van den avant-bec van het oostelijk of buitentront; de bovenkant van de streep II El ligt 0,615 M. onder den bovenkant van de dekzerk. Peilschaal, verdeeld in decimeters door uitgehakte groeven, hoog I c.M., tellende tot II El + H.W.	NULPUNT DER HARDSTEENEN PEILSCHAAL overeenkomende met H.W. (Hoogwater), afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 1,70 M. en 2,00 M. + H.W. Waterpassing langs de Noordzijde van Schouwen; in manuscript aanwezig als voren.	1,126	1,190	+0,064

IV.

DUBBELDAM—MAASSLUIS. 1886—1887.

	0,0	DUBBELDAM. Heerenhuis op de buitenplaats „Amstelwijk” aan den straatweg tusschen Dordrecht en Willemsdorp.	Voorgevel, vooruit-springend gedeelte, links van het linker raam, 0,45 M. rechts van den linkerhoek van den muur, 1,16 M. boven het plint.	GROOTE KRUISBOUT en twee pijpbouten, een 293 millimeters er boven, een 390 millimeters er onder. Uitkomsten der Rijkswaterpassing, 1875—1885, Afd. I, n°. 200.	1,877 ¹⁾		
60	1,6	DUBBELDAM. Oude Rechthuis van Wioldrecht, genaamd „Dordtlust”, thans veerhuis, bewoond door C. Smaal, toebehoorende aan het Rijk, gemerkt E. 25.	Oostelijke of dijkgevel, links van den ingang, 0,08 M. rechts van den rechterkant van den hieronder genoemden peilmerksteen, 3,14 M. rechts van den zuidelijken gevel, 0,54 M. links van het plint van de houten deur-omlijsting, ongeveer 0,76 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 17 m.M. hoog en 17 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz., Bijlage I 4, n°. 4, 1ste ged. Register VII van Peilschalen, enz., n°. 40.	4,091 ²⁾	4,36	+0,269
61	1,6	DUBBELDAM. Oude Rechthuis van Wioldrecht, genaamd „Dordtlust”, thans veerhuis, bewoond door C. Smaal, toebehoorende aan het Rijk, gemerkt E. 25.	Oostelijke of dijkgevel, links van den ingang; de linkerkant van den steen ligt 2,71 M. rechts van den zuidelijken gevel, de rechterkant 0,62 M. links van het plint van de houten deuroplijsting, de onderkant ongeveer 0,66 M. boven beganen grond	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 4,36 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal, n°. 653.	4,095 ²⁾	4,36	+0,265

¹⁾ Door het afbreken van het heerenhuis is het merk verdwenen.

²⁾ In dit gebouw bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 98.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
62	2,7	'S GRAVENDEEL. Gebouwtje voor de zelfregistree-rende peilschaal aan de Dordsche Kil te 's Graven-deel.	Noordelijke of voor-gevel, tusschen den in-gang en den oostelijken hoekpilaster, 0,12 M. rechts van den rechterkant van den pilaster, 0,22 M. links van den steenen dag van de deur, 0,24 M. of 4 lagen met-selwerk boven het plint, ongeveer 0,63 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en eene verticale groef; 20 m.M. hoog en 21 m.M. breed. BOVENKANT. Proces-Verbaal N ^o . 1225.	3,338 ¹⁾	4,072	+0,234
63	2,7	'S GRAVENDEEL. Dordsche Kil na-bij den mond der toeleidingsbuis van de zelfregis-treerende peil-peilschaal te 's Graven-deel.	Tegen een geschoor-den paal, dienende ter contrôle van de zelfre-gistreerende peilschaal, verdeeld in centimeters, met het opschrift: Rijks-Peilschaal, tellende van 1,50 M. — 3,50 M. + A.P.	NULPUNT DER GEEMAIL-LEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,15 M. en 3,30 M. + A.P.	—0,239	0,000	+0,239
64	3,0	'S GRAVENDEEL. Oud Rechthuis van 's Graven-deel en Leer-ambacht, na-bij het stoomboot-veer te 's Graven-deel, bewoond door en toebe-hoorende aan A. Vervoorn, ge-merkt A 53.	Noordelijke of voor-gevel, links onder het eerste raam links van de deur, 3,33 M. rechts van den oostelijken gevel, 0,18 M. rechts van den rechterkant der ingemetselde hardsteenen peilschaal, 2,60 M. links van den steenen dag van de deur, 0,42 M. onder den onderkant van den dorpel van het genoemde raam, onge-veer 0,92 M. boven be-ganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groe-ven, 18 m.M. hoog en 18 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand, het hoogste punt is opge-nomen. Register VII van Peilschalen, enz., n ^o . 43.	3,237	3,43 ^o	+0,202
65	3,0	'S GRAVENDEEL. Oud Rechthuis van 's Graven-deel en Leer-ambacht, na-bij het stoomboot-veer te 's Graven-deel, bewoond door en toebe-hoorende aan A. Vervoorn, ge-merkt A 53.	Noordelijke of voor-gevel, links onder het eerste raam links van de deur; de linkerkant van den steen ligt 3,27 M. rechts van den ooste-lijken gevel en 0,13 M. rechts van den rechterkant der ingemetselde hardsteenen peilschaal, de rechterkant 2,30 M. links van den steenen dag van de deur, de bovenkant 0,09 M. onder den onderkant van den dorpel van het ge-noemde raam, de onderkant ongeveer 1,02 M. onder beganen grond.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoog-tecijfer van 3,65 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,119 M. boven het midden der groef. De steen is 0,238 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N ^o . 919.	3,443	3,65	+ 0,207

¹⁾ In dit gebouwtje bevindt zich een pijpbout vermeld onder Afd. I, n°. 99.

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
66	7,6	PUTTERSHOEK. Uitwateringsduikersluis van den polder Nieuw-Bonaventura onder den ringdijk nabij Puttershoek, ten noorden van het Stoomgemaal.	Gemetseld in het westelijk zijvlak van een baksteen zuil op den westelijken hoek van het noordoostelijke of buitenfront, verdeeld in centimeters, met het opschrift: Rijks Peilschaal boven A.P., tellende van 2,00 M. + tot 3,20 M. + A.P.	NULPUNT DER HARDSTEENEN PEILSCHAAL afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,15 M. en 3 20 M. + A.P.	-0,179	0,000	+0,179
67	7,6	PUTTERSHOEK. Uitwateringsduikersluis van den boezem der Binnenbedijkte Maas onder den ringdijk nabij Puttershoek, ten noorden van het stoomgemaal.	Ten westen van den koker tegen het noordoostelijke of buitenfront, verdeeld in centimeters, zonder opschrift, tellende van 1,50 M. — tot 2,50 M. + A.P. Dient ter controle van de zelfregistreerende peilschaal.	NULPUNT DER GEEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 2,16 M. en 2,46 M. + A.P.	-0,196	0,000	+0,196
68	8,2	PUTTERSHOEK. Schut- en uitwateringsluis in het benedeneinde van den boezem der Binnenbedijkte Maas aan de Oude Maas te Puttershoek.	Noordoostelijk of buitenfront van den zuidoostelijken rechtstandsmuur van het buitensluishoofd, 1,50 M. rechts van den kaai-muur van de voorhaven, 0,67 M. onder den bovenkant of 11 lagen metselwerk onder den onderkant der hardsteen dekzerk.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 10.	2,649	2,82	+0,171
69	16,4	HEINENOORD. Uitwateringsduikersluis van den Oud-Heinenoord-schenpolder te Heinenoord.	Zuidelijk of binnenfront; de rechterkant van den steen ligt 0,41 M. links van den oostelijken vleugel, de bovenkant 0,30 M. onder den bovenkant of 3 lagen metselwerk onder den onderkant der laagste dekzerk.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 0,99 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal n°. 928.	0,330 ¹⁾	0,99	+0,160

¹⁾ In deze sluis bevindt zich een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 106.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
70	17,5	HEINENOORD. Uitwateringsduikersluis van den Westmaas-Nieuwlandschen polder te Goidschalxoord.	Zuidelijk of binnenfront, ten westen van den koker, 1,27 M. rechts van het westelijk einde van den frontmuur, 0,10 M. rechts van den rechterkant van den hieronder genoemden peilmerksteen, 0,56 M. onder den bovenkant van de vlechting op den frontmuur.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand; het hoogste punt is opgenomen. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged. n°. 23.	2,790	2,96 ^s	+0,178
71	17,5	HEINENOORD. Uitwateringsduikersluis van den Westmaas-Nieuwlandschen polder te Goidschalxoord.	Zuidelijk of binnenfront, ten westen van den koker; de linkerkant van den steen ligt 0,81 M. rechts van het westelijk einde van den frontmuur, het midden van den bovenkant 0,50 M. onder den bovenkant van de vlechting op den frontmuur.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 2,86 ^s M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 929.	2,686	2,865	+0,179
72	17,5	HEINENOORD. Veerhuis te Goidschalxoord, bewoond door en toebehoorende aan P. van der Woel, gemerkt B 68.	Zuidelijke gevel, rechts van de beide rechts van de deur gelegen ramen, links van den toegang tot het hulpkantoor der posteringen, 0,47 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het raam, 0,41 M. links van den steenen dag van de deur van genoemd hulpkantoor, 2 lagen metselwerk onder de voeg, overeenkomende met den onderkant der rollaag onder de ramen, ongeveer 0,84 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. BOVENKANT. De bout heeft een schuinen stand, het hoogste punt is opgenomen. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 29.	4,145	4,328	+0,183

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
73	20,3	OUD-BEIERLAND. Uitwateringsduikersluis van den Oud-Beierland-schen polder, genaamd „Nieuwe Sluis”, onder den dijk tusschen den Tol Crooswijk en Oud-Beierland.	Noordelijk of buitenfront, ten oosten van den koker, 0,29 M. rechts van den oostelijken vleugelmuur, 0,496 ⁵ M. of 11 lagen metselwerk onder den onderkant van den hieronder genoemden peilmerksteen, 3 lagen metselwerk onder de voeg, overeenkomende met den bovenkant van den sluitsteen van het gewelf.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 17 m.M. hoog en 17 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz. 2de ged., n ^o . 31.	1,683	1,84	+ 0,157
74	20,3	OUD-BEIERLAND Uitwateringsduikersluis van den Oud-Beierland-schen polder, genaamd „Nieuwe Sluis”, onder den dijk tusschen den Tol Crooswijk en Oud-Beierland.	Noordelijk of buitenfront, ten oosten van den koker; de linkerkant van den steen ligt 0,18 M. rechts van den oostelijken vleugelmuur; de linkerbovenhoek 0,56 M. rechts van den buitenkant der schuine rollaag, de bovenkant is gelijk met den onderkant van den gedenksteen en 1,54 M. onder den onderkant van de houten afdekking van den frontmuur, de onderkant 8 lagen metselwerk boven de voeg overeenkomende met den bovenkant van den sluitsteen van het gewelf.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 2,46 ⁵ M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N ^o . 931.	2,308	2,465	+ 0,157
75	21,2	OUD-BEIERLAND. Uitwateringsduikersluis van den Oud-Beierland-schen polder, genaamd „Gemeenteluis”, te Oud-Beierland.	Westelijke vleugelmuur van het zuidelijke of binnenfront, 3,44 M. links van de aansluiting met den frontmuur, 0,24 M. links van den buitenkant van den rollaag van den hardsteenen gedenksteen, 0,47 M. onder den bovenkant of 7 lagen metselwerk onder den onderkant van de dekerk.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven; 16 m.M. hoog, 16 m.M. breed. Register IV van Peilschalen enz., 2e ged., n ^o . 33.	1,447	1,61	+ 0,163

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aangenomen.	
76	21,2	OUD-BEIERLAND. Gemetselde put aan de westzijde der haven van Oud-Beierland, ongeveer 150 M. van den westelijken buitenvleugelmuur van de „Gemeentesluis.”	Gemetseld in het midden van den noordelijken binnenwand van den put, verdeeld in centimeters, de zuidzijde van de peilschaal met het opschrift: Rijks-Peilschaal boven A.P. en tellende van 1,60 M. — tot 1,80 M. + A.P., de westzijde zonder opschrift en tellende van 1,80 M. + tot 2,10 M. + A.P.	NULPUNT DER HARDSTEENEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 2,12 M. + en 2,15 M. + A.P.	-0,163	0,000	+0,163
77	21,2	OUD-BEIERLAND. Schoor van J. Beseij aan de westzijde der haven van Oud-Beierland.	Oostelijke gevel, links van de meest zuidelijke deur, de linkerkant van de peilschaal ligt 0,46 M. rechts van den zuidelijken gevel, de rechterkant 0,32 M. links van den steenen dag van genoemde deur. De peilschaal is verdeeld in centimeters, met het opschrift: Rijks Peilschaal, tellende van 2 M. + tot 3,50 M. + A.P.	NULPUNT DER HOUTEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,37 M. + en 3,47 M. + A.P.	-0,181	0,000	+0,181
78	23,3	NIEUW-BEIERLAND. Uitwateringsduikersluis van de polders Nieuw-Beierland en Nieuw-Piershil nabij het Brakelsche veer aan het Spui.	Oostelijke vleugelmuur van het noordelijke of buitenfront, boven den wapenstein; de rechterkant van den steen ligt 0,52 M. links van de aansluiting met den frontmuur, de bovenkant 0,20 M. onder den onderkant van den stempelbalk en 0,31 M. onder den bovenkant der hellende dekzerk, de onderkant een laag metselwerk boven den bovenkant van den wapenstein.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 2,20 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 932.	2,050	2,20	+0,150
79	23,4	NIEUW-BEIERLAND. Veerhuis aan het Spui, genaamd „Brakelsche Veer”, bewoond door P. Van Hulst en toebehoorende aan G. Pijl te Oud-Beierland, gemerkt B 122.	Zuidelijke of dijkgevel, 0,78 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het meest oostelijke raam, 0,26 M. links van den steenen dag van de deur, 0,27 M. boven het plint, ongeveer 0,64 M. boven beganen grond.	VIERKANTE IJZEREN KRUISBOUT, met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 39.	3,518	3,718	+0,200

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
80	23,4	NIEUW-BEIERLAND. Veerhuis aan het Spui, genaamd „Brakelsche Veer”, bewoond door P. van Hulst en toebehoorende aan G. Pijl te Oud-Beierland, gemerkt B 122.	Zuidelijke of dijkgevel, de linkerkant van den steen ligt 0,50 M. rechts van den steenen dag van het meest oostelijke raam, de rechterkant 0,17 M. links van den steenen dag van de deur, de onderkant 0,41 M. boven het plint en ongeveer 0,78 M. boven beganen grond.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoog-tecijfer van 3,97 ² M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 933.	3,780	3,975	+0,195
81	27,3	HEKELINGEN. Uitwateringsduikershuis voor het stoomgemaal van de polders Brabant, Hekelingen en Vriesland en Oud-Schuddebeurs, aan het Spui nabij het Nieuw-Beierland-sche veer.	Zuidelijk of buiten-front, ten westen van de schuif, 0,56 M. rechts van het westelijk einde van den frontmuur, 0,32 M. links van den linkerkant van de houten schuifstijl, 0,49 M. onder den bovenkant der schuine vlechting, 0,59 M. boven de deksloof.	VIKANTE IJZEREN BOUT zonder groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. BOVENKANT.	0,878		
82	34,0	SPIJKENISSE. Veerhuis van Spijkenisse aan de Oude Maas, bewoond door P. Dekker, toebehoorende aan K. Dekker, gemerkt N°. 181.	Noordoostelijke gevel, links van het meest linksche raam, 0,22 M. rechts van den zuidoostelijken of voorgevel, 0,74 M. links van den buitenkant der houten raamomlijsting, 0,04 M. boven den bovenkant der borstweringslijst, ongeveer 1,01 M. boven beganen grond.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 45.	3,725 ¹⁾	3,94	+0,215
83	34,0	SPIJKENISSE. Tuin van het veerhuis van Spijkenisse aan de Oude Maas, bewoond door P. Dekker, toebehoorende aan K. Dekker, gemerkt n°. 181.	Tegen de zuidwest-zijde van een paal ongeveer 5,65 M. van den noordoostelijken gevel van het veerhuis, verdeeld in centimeters, met het opschrift: Rijks Peilschaal Spijkenisse boven A.P., tellende van 2,27 M. + tot 3,30 M. + A.P. Dient ter controle van de zelfregistreerende peilschaal voor de hogere waterstanden.	NULPUNT DER GEEMAILLEERD IJZEREN PEILSCHAAL afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 3,04 M. en 3,30 M. + A.P.	-0,202	0,000	+0,202

¹⁾ In dit gebouw bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 114.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
84	39,8	GEERVLIET. Huis te Geervliet, bewoond door J. Barendregt, toebehoorende aan Dr. A. de Lange te Amsterdam, gemerkt A 35, ten noordoosten van het raadhuis nabij de haven.	Noordwestelijke of voorgevel, rechts van het meest rechtsche raam, 0,99 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het raam, 0,63 M. links van den zuidwestelijken gevel, 7 lagen metselwerk onder de voeg, overeenkomende met den onderkant der rollaag onder het raam, ongeveer 0,56 M. boven de bestrating.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT, 16 à 17 m.M. hoog en 16 m.M. breed; groeven zijn niet zichtbaar. BOVENKANT. De bout is iets beschadigd, het midden van den bovenkant van den bout is opgenomen. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 57.	3,341	3,47 ^s	+ 0,137
85	40,8	GEERVLIET. Keersluis in de Bernisse nabij Heenvliet, genaamd: „Abbenbroeksch-verlaat.”	Westelijke rechtstandsmuur, ten zuiden van den deurkas, 0,86 M. links van den linkerkant van den slagstijl, 0,05 M. links van den linkerkant van den hieronder genoemden peilmerksteen, 0,46 M. onder den schuinen bovenkant van de vlechting.	VIKANTE IJZEREN KRUISBOUT met eene horizontale en twee verticale groeven, 16 m.M. hoog en 16 m.M. breed. Register IV van Peilschalen, enz., 2e ged., n°. 59. Register VI, n°. 196.	2,578 ¹⁾	2,71	+ 0,132
86	40,8	GEERVLIET. Keersluis in de Bernisse nabij Heenvliet, genaamd: „Abbenbroeksch-verlaat.”	Westelijke rechtstandsmuur, ten zuiden van de deurkas; derechterkant van den steen ligt 0,45 M. links van den linkerkant van den slagstijl, de bovenkant 0,41 M. onder den bovenkant van de rollaag op den muur.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 2,70 ^s M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,118 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 951.	2,586 ¹⁾	2,705	+ 0,119
87	42,6	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwsluis.	Vloeddeurkas in den zuidoostelijken rechtstandsmuur van het buitensluishoofd; de linkerkant van den steen ligt 1,13 M. rechts van den noordelijken hoek der deurkas, en 0,53 M. rechts van den buitenkant van de eerste trede onder de dekzerk, de bovenkant 0,32 M. onder den bovenkant en 0,12 M. onder den onderkant der dekzerk.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 3,17 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 967.	3,060 ²⁾	3,17	+ 0,110

¹⁾ Deze verkenmerken zijn in 1889 wegens het verbouwen van het verlaat vervallen.

²⁾ In deze sluis bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 119.

Volg-nummer.	Afstand tot het beginpunt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
88	42,6	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwesluis.	Zuidoostelijke rechtstandsmuur van het buitensluishoofd, ten noordoosten van de vloeddeurkas, onder de rolbrug; de rechterkant van de peilschaal ligt ongeveer 2,47 M. links van den noordelijken hoek der deurkas. De peilschaal verdeeld in dubbele centimeters, zonder opschrift, tellende tot ongeveer 2,83 M. + A.P.	NULPUNT DER HARDSTEENEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstreden 2,56 M., 2,61 M. en 2,81 M. + A.P. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 62.	--0,108 ¹⁾	0,000	+0,108
89	44,6	ROZENBURG. Huis aan den Kerkdijk te Blankenburg, bewoond door en toebehoorende aan D. van Weel, gemerkt A 35.	Zuidwestelijke of voorgevel, rechts van het meest rechtsche raam; de linkerkant van den steen ligt 0,52 M. rechts van den verticaal van den steenen dag van het raam, de rechterkant 0,17 M. links van den zuidoostelijken zijgevel, de bovenkant 1,985 M. onder den onderkant van den knoop van het bovengelegen anker, de onderkant ongeveer 0,40 M. boven beganen grond.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 3,62 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,120 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed. Proces-Verbaal N°. 972.	3,467	3,62	+0,153
90	47,3	ROZENBURG. Veerhuis op Rozenburg aan het Scheur tegenover Maassluis, bewoond door de wed. J. Kleijwegt Kz., toebehoorende aan de gemeente Brielle, gemerkt B 19.	Noordelijke of voorgevel, tusschen de beide links van de deur gelegen ramen; de linkerkant van den steen ligt 0,27 M. rechts van den steenen dag van het linker raam, de rechterkant 0,26 M. links van den steenen dag van het rechter raam, de onderkant 0,29 M. boven het plint en ongeveer 0,49 M. boven beganen grond.	PEILMERKSTEEN met eene horizontale groef en ingehakt hoogtecijfer van 3,96 M. + A.P. De bovenkant van den steen ligt 0,119 M. boven het midden der groef. De steen is 0,24 M. hoog en 0,36 M. breed.	3,521 ²⁾	3,69	+0,169

¹⁾ In deze sluis bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 119.

²⁾ In dit gebouw bevindt zich een pijpbout, vermeld onder Afd. I, n°. 123.

Volg-num-mer.	Afstand tot het begin-punt in K. M.	Gemeente en plaats van het merk.	Nadere plaatsbeschrijving.	Omschrijving van het merk.	Hoogte boven A.P. in M.		Verschil in M.
					Ge-vonden.	Tot nu aange-nomen.	
V.							
NIEUWESLUIS—HELLEVOETSLUIS. 1886—1887.							
	0,0	HEENVLIET. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Nieuwesluis.	Vloeddeurkas in den zuidoostelijken recht-standsmuur van het buitensluishoofd, 1,97 M. rechts van den noorde-lijken hoek der deurkas, 1,37 M. rechts van den buitenkant van de eerste trede onder de dekzerk, 0,44 M. onder den bovenkant en 0,24 M. onder den onderkant der dekzerk.	PIJPBOUT.	3,071 (Zie tra-ject IV, Afd. I, n°. 119.)		
91	10,0	HELLEVOETSLUIS. Schutsluis in den mond van het Voornsche kanaal te Hellevoetsluis.	Westelijke recht-standsmuur van het buitensluishoofd, tus-schen het buitenfront en de kas der westelijke buitenvloeddeur; de rechterkant van de peil-schaal ligt 2,97 M. links van den zuidelijken hoek der deurkas; streep 3,— El 0,587 M. onder den bovenkant van de dekzerk. De peilschaal verdeeld in dubbele centimeters, zonder opschrift, tel-lende tot 3,36 M. + A.P.	NULPUNT DER HARDSTEE-NEN PEILSCHAAL, afgeleid uit de hoogte der deelstrepen 2,80 M., 2,82 M. en 3,— M. + A.P. Register IV van Peilschalen, enz., 2de ged., n°. 5. Brielle-Hellevoetsluis.	-0,067¹⁾	0,000	+0,067
<p>¹⁾ In deze sluis bevinden zich een pijpbeurt en een ronde ijzeren bout, vermeld onder Afd. I, n°. 130 en 131.</p>							

E R R A T A.

Voorbericht, 1ste Bladzijde, 7de regel v. o., staat: n°. 118; lees: 119.

Voorbericht, 3de Bladzijde, 7de regel v. o., staat: werken; lees: merken.

Voorbericht, 4de Bladzijde, 7de regel v. b., staat: geplaatst; lees: geplaatst.

Bladzijde 8, n°. 30, 2de kolom, staat: 4,6; lees: 7,6.

Bladzijde 39, tweede volgnummer, staat: 25; lees: 26.

